

VINERI 16 FEBRUARIE 2001 · ANUL LI NR. 7

FOAIA românească

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Un bal elegant și tradițional

AȚRU și Episcopia despre Foaia românească

Bucurie dublă la familii micherechene

CALENDAR ORTODOX

19 februarie, luni – Sf. Ap. Arhip, Filimon și Apfia; Cuv. Filoteia din Atena.
 20 februarie, marți – Sf. Leon, episcopul Cataniei și Agaton; Cuv. Visarion; Sf. Mc. Sadoc episcopul.
 21 februarie, miercuri – Cuv. Timotei; Sf. Eustatie, episcopul Antiohiei. (Harți – dezlegare la lapte, brânză, ouă)
 22 februarie, joi – Aflarea moaștelor Sf. Mucenici din Evghenia; Cuv. Atanasie, Talasie și Limneu.
 23 februarie, vineri – † Sf. Sfințit Mc. Policarp, episcopul Smirnei; Sf. Gorgonia. (Harți – dezlegare la lapte, brânză, ouă)
 24 februarie, sâmbătă – † Întâia și a doua aflare a capului Sf. Ioan Botezătorul.
 25 februarie, duminică – Sf. Tarasie, arhiepiscopul Constantinopolului, Alexandru și Ipatie. (Lăsatul pentru Postul cel Mare secului)

AGENDĂ

19 februarie

1633 – s-a născut cronicarul *Miron Costin*.
 1936 – s-a născut *Marin Sorescu*, poet, dramaturg și eseist, unul dintre cei mai mari scriitori români din ultimele decenii.

20 februarie

1844 – s-a născut celebrul pictor maghiar *Munkácsy Mihály*.

21 februarie

1876 – s-a născut sculptorul român *Constantin Brâncuși*. Este cel dintâi artist român care a jucat un rol hotărâtor în dezvoltarea artei europene, aducând o contribuție de seamă la modernizarea sculpturii, la încetățenirea unei noi gândiri artistice.

1925 – s-a născut, la Giula, pictorița *Rozalia Koszta*.

22 februarie

1810 – s-a născut, la Tîrgoviște, cel mai mare autor de fabule din literatura română *Grigore Alexandrescu*.

1910 – s-a născut, la Vareu (Gyulavári), pictorul *Kohán György* (Gheorghe Cohan).

23 februarie

1913 – s-a născut, la Alămor (România), *Ilie Ivănuș*, poet, profesor, ziarist român din Ungaria.

1929 – s-a născut, la Pomáz, compozitorul *Vujicsics Tihamér*. Fiind de naționalitate sîrbă, muzica sa a fost întregită în întregime cu elemente sîrbești. S-a bucurat de o popularitate legendară în Ungaria.

24 februarie

1824 – s-a născut, la Giula, *Teodor Pap*, omul care și-a împlinit cuvîntul ce l-a dat în viață și i s-a împlinit visul pentru care a lucrat o viață întreagă: pentru că din roadele fundației înființate de el au studiat numeroși tineri români. Toată viața, Teodor Pap a fost preocupat de două lucruri: să facă economii și să-și ajute neamul din care se trăgea. Își doarme somnul pe veci în cimitirul din Orașul Mare Românesc din Giula.

25 februarie

1866 – (25 februarie/9 martie) Revista „Familia” din Pesta publică poezia „De-aș avea...”, de *Mihai Eminescu*.
 1925 – Miron Cristea a devenit primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Președintele Báthory s-a întâlnit
cu președinții minorităților

Vinerea trecută, la 9 februarie, *Báthory János*, președintele Oficiului pentru Minorități Naționale și Etnice din Ungaria (OMNEU) s-a întâlnit – pentru prima dată de la numirea lui în această funcție –, cu președinții autoguvernărilor pe țară ale minorităților. Secretarul de stat pentru minorități a fost de părere că aceste întâlniri lunare sînt

de real folos, pentru că numai în colaborare cu reprezentanții minorităților se vor putea găsi soluții pentru problemele actuale ale naționalităților din Ungaria. Președintele OMNEU a reamintit faptul că, la intervenția Oficiului, Televiziunea Maghiară nu a redus bugetul emisiunilor de naționalitate, cu cele 15 procente plănuite. (MTI)

În vizită oficială
la București

Subsecretarul de stat la Ministerul de Externe *Lőrincz Csaba* a efectuat marți, la 6 februarie, o vizită la București, unde a avut consultări pe probleme legate de relațiile ungaro-române cu *Cristian Diaconescu*, secretar de stat la Ministerul de Externe de la București și a fost primit și de *Mircea Geoană*, șeful diplomației române. La consultările din săptămîna trecută au fost pregătite și negocierile oficiale de la București ale lui *Németh Zsolt*, secretar de stat politic al Ministerului de Externe de la Budapesta, care va vizita și orașul Sfîntu Gheorghe.

Lőrincz Csaba a acordat o însemnătate deosebită discuțiilor pe care le-a avut la București, dat fiind că acestea au fost primele negocieri de acest gen dintre ministerele de externe ale celor două țări de după instalarea la putere a noului guvern bucureștean.

Data concursului
de povestire încă nu s-a fixat

În afară de corurile bisericilor baptiste din Arad și Nădlac, și comunitățile baptiste din Chitighaz și Micherechi vor participa la Întîlnirea Corurilor Baptiste de Naționalitate din zona Crișurilor, care va avea loc la Bichișciaba, în ziua de 29 aprilie 2001. Evenimentul de mare amploare va fi găzduit de Școala Superioară

Tessedik Sámuel – s-a anunțat la ședința din 7 februarie a Autoguvernării Românești din Bichișciaba. După cum am aflat de la președintele *Gheorghe Gros*, data concursului de povestire încă nu s-a fixat, precis se știe doar că întrecerea copiilor de la școlile românești se va desfășura în luna mai a acestui an.

A. B.

O nouă benzinărie
Petrom în Ungaria

Vineri, la 16 februarie, la Nagylak se va deschide noua stație de benzină Petrom. Inaugurarea festivă se va ține de la ora 11.00. Aceasta este a doua benzinărie Petrom din Ungaria, prima fiind deschisă în octombrie 1999, la Bichișciaba.

Securitate și cooperare în regiune

Secretarul de stat și șef al Departamentului pentru politica de apărare și integrarea euro-atlantică din Ministerul Apărării Naționale din România *George Cristian Maior* a făcut la 7 și 8 februarie o vizită de lucru la Budapesta, la in-

viția lui *Martinus Zoltán*, subsecretar de stat pentru politica de apărare din Ministerul Apărării Patriei. La întâlniri au fost abordate probleme cum ar fi stadiul cooperării bilaterale, reforma forțelor armate și eforturile României pentru integrarea în NATO, securitatea și cooperarea regională și participarea Armatei Române la inițiativele regionale. (Rador)

Poșta redacției

Dragul meu prieten Gheorghe Dulău,

prin revista noastră, a românilor din Ungaria, vreau să-ți spun niște vorbe, care sînt inspirate de expoziția ta, deschisă recent la Giula. Am primit invitația la vernisaj, însă, din păcate, n-am putut participa la frumoasa întîlnire. Am avut însă treabă – așa sîntem noi, bătrînii – la spital, în ziua cînd în holul Uniunii se aranjau lucrările tale, fotografiile făcute în mai mult de 50 de ani.

Satul tău este și satul meu. Uitîndu-mă la aceste adevărate „creații”, m-am simțit pe ulițele satului meu natal, mi-a venit în minte cum am stat în fața casei satului așteptînd să vină mireasa, bucurîndu-mă și eu de bucuria nuntașilor. Mi-am amintit de plimbările pe calea taberelor, de discuțiile cu secerătorii, cu oamenii obosiți de muncă, cu dansatorii noștri renumiți, ș.a.m.d.

Am uitat pentru cîteva momente că sînt într-o sală, lăsîndu-mă furat de amintiri. Cred că ceea ce m-a cuprins atunci a fost mîndria mea față de satul natal, față de obiceiurile și cultura noastră, a micherechenilor.

Îți doresc ca această expoziție să fie vizitată de cît mai mulți oameni: de cei mai în vîrstă pentru ca să-și amintească de unde venim, cine sîntem, și de cei tineri, ca să fie și ei mîndri de trecutul nostru.

Cu stimă amicală:

Gheorghe Petrujan, profesor pensionar, Aletea

Noutăți pe drumurile
publice din Ungaria

Guvernul a modificat Legea de circulație pe drumurile publice din țara noastră. Potrivit modificărilor, începînd din mai, limita vitezei maxime admise va fi de 130 km/oră pe autostrăzi, 90 km/oră în afara localităților, iar în localități va rămîne în continuare 50 km/oră. Conducătorii auto vor fi obligați, tot din mai, să folosească scaune speciale pentru copiii sub 12 ani. O altă noutate a reglementării o reprezintă prevederea potrivit căreia persoanele cu afecțiuni locomotorii nu vor plăti niciun- de locurile de parcare.

Foaia românească respectă ortografia română veche, dar în cazul contribuțiilor sosite din partea colaboratorilor, păstrează scrierea folosită de autor.

Pe copertă: Distracție la balul românesc din Giula
(Foto: Bánfi Barnabás)

La Galeria de Artă ERLIN din Budapesta Două prezențe românești de excepție

Centrul Cultural al României de la Budapesta a organizat la *Galeria de Artă Erlin* din capitala Ungariei o foarte reușită expoziție din lucrările de ceramică ale *Simonei Tănăsescu*, cunoscut artist plastic din București. Expoziția a fost vernisată în data de 7 februarie, de către *Nagy T. Katalin*, personalitate marcantă în rîndul criticilor de artă din Ungaria.

Lucrările *Simonei Tănăsescu*, realizate prin tehnica „*raku*”, au impresionat publicul prezent în număr neașteptat de mare la vernisaj, dar mai ales pe artiștii plastici budapeșteni – care au apreciat în mod

deosebit originalitatea exponatelor, precum și profunzimile atinse în modelarea lutului prin stăpînirea perfectă a acestei vechi tehnici japoneze. Lucrările *Simonei Tănăsescu* vorbesc de la sine, propunîndu-ne un alt mod de percepție a vechilor unelte, a elementelor primordiale.

După vernisaj, soprana *Carmen Vasile* a uimit prin talentul său deosebit și capacitățile sale interpretative de excepție. În fața publicului budapeștan prezent la *Galeria de Artă Erlin*, tînăra soprană din Cluj a cîntat în premieră absolută compoziția lui *Rékai Iván*, intitulată *Vocalis*, pe care cunosc-

tul compozitor budapeștan i-o oferise cadou, drept recunoaștere a talentului ei ieșit din comun.

În final, invitaților le-a fost oferită cîte-o cupă de șampanie, cei prezenți simțindu-se foarte bine, avînd posibilitatea unei comunicări informale.

Evenimentul cultural s-a concretizat datorită sprijinului acordat de către Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Afacerilor Externe din România.

Expoziția *Simonei Tănăsescu* poate fi vizitată la *Galeria de Artă Erlin* din Budapesta (str. *Ráday nr. 49*) pînă la 28 februarie a.c.

Anamaria Pop

Școlile pot hotărî singure despre data începerii anului școlar

Ministerul Învățămîntului propune școlilor: să decidă ele ca următorul an școlar să înceapă la 29 august sau la 3 septembrie. Argumentele de specialitate sînt de partea începerii în luna august, pentru că, precum și meteorologii arată, luna iunie este mai caldă decît sfîrșitul lui august. S-a pus acum această problemă pentru că în 2000 au fost multe discuții pe tema începerii școlii în luna august, pentru că majoritatea profesorilor și a părinților țin la tradiționala începere din septembrie.

Un lucru este însă sigur: dacă o școală începe muncă în septembrie, atunci ultima zi de școală este 19

Cei mai mici elevi ai școlii românești din Giula
(Foto: arhivă)

iunie, însă dacă începe în august, școala se termină la 14 iunie. Datele vacanțelor de toamnă, iarnă și primăvară însă nu pot fi alese, ele

fiind deja fixate: școlarii se vor putea odihni toamna între 28 octombrie – 5 noiembrie, iarna între 23 decembrie 2001 – 3 ianuarie 2002 și primăvara în perioada 27 martie – 3 aprilie 2002.

– va –

Oferiți 1% din impozitul Dvs. pentru scopuri românești

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria
19058283-1-04

Fundația „Pentru păstrarea limbii române”,
Chitighaz
19375523-1-04

Fundația „Pentru Muzica”, Giula
18376146-1-04

Fundația „Homo Ludens”, Giula
(Grădinița din str. Galamb)
18371062-1-04

Biserica Ortodoxă Română din Ungaria
(cod tehnic) 0293

Invitație la Teatrul din Arad

Teatrul de Stat din Arad așteaptă publicul român din Ungaria și la spectacolele de la acest sfîrșit de săptămînă.

Sîmbătă, la 17 februarie, este în program spectacolul „Apropo, ați chemat pompierei?” de *Liana Didilescu*, iar duminică, la 18 februarie puteți vedea piesa lui *Giuseppe Berto* „Anonimul venețian”, în regia artistică a lui *Ion Ardeal-Ieremia*.

Imaginea României prin români

Ca ziarist și ca român profund legat de soarta naționalilor mei de pretutindeni, am privit cu emoție, dublată și de o doză de curiozitate – recunosc –, către schimbările de vederi, de acțiune, de gîndire ale noii puteri, cîștigătoare alegerilor din țară.

Cu emoție – pentru că așteptam să aud acele idei-program care să se constituie în repere ale românilor în relația lor cu românii de peste hotare.

Curiozitatea pe care am avut-o a fost firească – și nu răutăcioasă, cum s-ar putea crede: am vrut să văd dacă s-a schimbat ceva, dacă se va produce pînă la urmă acel declic în mințile politicianilor români, necesar ca ei să înțeleagă importanța existenței românilor din jurul țării în primul rînd, și a celorlalți, de mai departe, de oricît de departe.

La o lună și mai bine de la cristalizarea rezultatelor alegerilor, guvernul de la București – via parlament – a stabilit, iată, și ceea ce se cuvine întreprins în complicata problemă a românilor de pretutindeni. La subcapitolul „Promovarea relațiilor cu comunitățile românești din afara granițelor” – devenit literă de lege prin publicarea în monitorul oficial (28. XII. 2000), găsim opt „puncte”. Nici cinci, nici zece. Opt.

Chiar dacă cele opt puncte trec prin mai toată aria acestei problematice, trecerea e atît de rapidă, inconsistență și lipsită de fermitate, încît mă îngrijorează.

În locul unui program concret, care să vorbească de realizări, metode, surse și resurse financiare și nu numai, găsim aceleași formule consacrate prin nimicnicia lor: „Guvernul va sprijini păstrarea identității culturale și lingvistice a comunităților din statele vecine...”. Nicidecum o deviză „România nu va mai pierde nici un român din afara granițelor sau Guvernul României este garantul identității românilor din țările vecine”.

Să ne amintim că în legislatura 1996–2000 românii de pretutindeni erau recunoscuți ca importanți, păstrarea identității lor figura în Strategia de securitate națională a României. Cu toate acestea, în țările vecine, în pofida unui ajutor consistent din partea Bucureștiului, situația românilor s-a înrăutățit. Ceea ce dovedește că o floare nu aduce primăvara și că ar fi nevoie de mai mult decît de „zece programe” pentru a preveni dezastrul.

Prezența României în comunitățile românești din jurul granițelor nu este una puternică. Pentru românii de lîngă noi vizitele diferiților oficiali, mai mari sau mai mici, n-au însemnat aproape nimic. Dovadă că e nevoie de mult mai mult. Neîncrederea în solii Bucureștiului, în dragostea lor față de confrății lor e justificată. Mai toate problemele au rămas – în zece ani – nerezolvate. Și, de multe ori, s-au rezolvat tot pe plan local, cu multă jertfă.

Scepticismul meu derivă și din faptul că, dincolo de cele opt puncte din Monitorul Oficial, nici Ministerul Afacerilor Externe, nici Ministerul Învățămîntului, nici Fundația Culturală Română, nici alte instituții care au în sfera de activitate o legătură cît de mică cu românii de peste hotare nu au făcut o declarație de intenție – măcar – prin care să dea semnalul schimbării. Mentalitatea nu se schimbă ușor, însă în probleme vitale 10, 11 ani e prea mult. Poate fi fatal un asemenea interval de timp.

Însă dacă Bucureștiul nu se trezește, poate se trezesc „capitalele” românilor din lumea întreagă, să ceară cu îndrăzneală României să le fie de ajutor. Ar putea fi șansa țării ca românii ei de pretutindeni, spre binele ei, să-i spună ce are de făcut. Și așa s-ar cîștiga și dragostea – care în termenii milenului III e totuna cu imaginea.

Imaginea României în lume.

Cristina Zărnescu

Despre postul de consul onorific

În ultima vreme se vorbește destul de mult despre intenția României de a înființa la Giula un consulat onorific. Aceasta însă nu înseamnă că oricine are posibilitatea să candideze și să îndeplinească criteriile, condițiile pe baza cărora ar putea să îndeplinească această funcție. Am auzit și citit fel și fel de lucruri, păreri, lumea uitînd sau neștiind, însă, că în diplomatie nimic nu se petrece la întîmplare, totul își are orînduiala, legislația sa.

Așa, bunăoară, există Convenția de la Viena, din 1963, despre relațiile diplomatice și consulare, în aceasta din urmă fiind incluse, drept lărgire, și condițiile asupra instituției consulatului onorific.

Diplomația maghiară s-a folosit de acest mijloc încă dinainte de cel de-al doilea război mondial. A urmat apoi o pauză destul de lungă, ca această instituție să se reinstaleze în diplomația noastră pe la mijlocul anilor '80. Azi funcționează în lume în serviciul diplomatic și consular maghiar 143 de cetățeni străini, în mare parte personalități de sea-

mă, recunoscute în cultivarea relațiilor politico-economice, cultural-științifice, turistice, etc. dintre Ungaria, ca țară împuțemicitoare, trimițătoare, și țara în care trăiește, ca țară primitoare. Primul criteriu este, deci, că un consul onorific trebuie să fie cetățean al țării primitive, în măsura posibilităților om de carieră, cunoscător al dreptului internațional, al dreptului diplomatic și consular, persoană cunoscută, fără antecedente judiciare, bucurîndu-se de o contribuție de seamă la întărirea și dezvoltarea relațiilor bilaterale, capabil să reprezinte și să apere interesele cetățenilor țării trimițătoare care vizitează sau trăiesc în țara primitoare.

În practica diplomatică a Ungariei, un consul onorific, în privința reprezentării și apărării intereselor cetățenilor săi, dispune de o arie de competență egală cu cea a diplomaților de carieră. Această arie cuprinde întreaga țară unde nu funcționează altă reprezentanță diplomatică ungară, este însă limitată în țările în care există ambasadă, consulat sau consulat general.

În Ungaria, în stabilirea ariei consulului onorific al României de la Giula, trebuie să se ia în considerație competența ambasadei și zonele care aparțin consulatului general cu sediul la Seghedin.

Activitatea consulului onorific își are și limitele sale. Ungaria, de exemplu, nu asigură un salariu permanent, suportă însă anumite cheltuieli (chirie, întreținerea clădirii, funcționarea mijloacelor de telecomunicație, transportul, funcționarea unei mașini, etc.), avînd însă posibilitatea de a acorda sume onorarii. Consulului onorific i se acordă anumite facilități și imunități diplomatice (de exemplu, pașaport diplomatic, înlesniri vamale, etc.), are dreptul să folosească drapelul țării trimițătoare atît pe clădire, cît și pe mașină, n-are însă dreptul să emită pașapoarte sau alte acte de călătorie, nici să acorde vize. Reprezentînd țara trimițătoare, participă la manifestările diplomatice și civile la care este invitat de către organele centrale și locale ale țării primitive. El vizitează, contactează organele administrative, juridice, economico-sociale, comerciale, financiare, cultural-artistice, turistice din aria sa de competență, menține și cultivă cu acestea relații de prieteniei și colaborare în conformitate cu nivelul relațiilor și colaborării dintre cele două țări. Conducerea și orientarea lui o îndeplinește nu ministerul de externe al țării trimițătoare, ci ambasada, consulatul sau consulatul general funcționînd în țara primitoare.

În ce ne privește, salutăm sincer și cu entuziasm nobila intenție a României, țara noastră mamă, de a instala la Giula un consulat onorific. Trebuia, poate, să se facă deja demult, dar să nu uităm vorba ungurului: „ceea ce întîrzie, nu trece definitiv”. („Ami késik, nem múlik.”) În același timp, credem că România va găsi persoana, personalitatea cea mai aptă, competență și compatibilă, demnă de respect atît dintr-o parte, cît și din cealaltă, asta constituind criteriile de bază ale consimțămîntului necesar pe care trebuie să-l primească, nu numai în mod formal, oficial, din partea țării primitive, respectiv Republica Ungaria. Al. Ardelean

Șansă pierdută

Ministerul Tineretului și Sporturilor a rezervat în acest an 10 milioane de forinți pentru sprijinirea programelor inițiate de către organizațiile minorităților naționale, destinate copiilor și tinerilor din sinul comunității. Banii – maximum 300.000 de forinți pentru un concurent – au fost distribuiți pe bază de concurs, la care au putut participa numai acele organizații, pe care le-a nominalizat anterior Ministerul Tineretului. (vezi pe Internet: www.ism.hu, la codul IFJ-GY-MH-00-A).

Dintre organizațiile românești a avut dreptul de a participa la concurs Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU). Termenul înaintării dosarului a fost 15 ianuarie 2001, iar decizia despre banii obținuți s-a adus la 6 februarie. Dar AȚRU nu putea fi printre cei sprijiniți, deoarece n-a înaintat nici un fel de plan de activitate ce ar viza programe pentru tinerii români din țară.

Despre motivele ratării șansei obținerii unor fonduri considerabile l-am întrebat pe Tiberiu Iuhas, șeful oficiului AȚRU:

– Ministerul a impus condiția de a avea o organizație de tineret. Ne pare rău, dar românii din Ungaria nu dispun de o astfel de orga-

nizație prin urmare, AȚRU nu a putut înainta concurs.

Referența pe probleme de colaborare cu minoritățile naționale din cadrul Ministerului Tineretului Matus Nóra ne-a informat despre următoarele:

– Am constatat cu părere de rău că Autogovernarea pe Țară nu s-a prezentat la acest concurs, deși era nominalizată, ca singura organizație românească îndreptățită să apeleze la aceste fonduri. Înainte de a fi publicat concursul, ne-am înțeles cu AȚRU, iar ei au și numit persoanele, pe Adela Kiss și pe Edina Gomboș, cu care să însem legătura. Cînd am constatat, că nu a sosit concursul românesc, am sunat la telefon Oficiul Autogovernării pe Țară, unde ni s-a promis că ne vor căuta, dar n-am mai primit nici un răspuns.

– Era o condiție a participării la concurs ca minoritatea națională respectivă să aibă organizație de tineret cu drept juridic?

– În cazul acelor minorități, care nu și-au format aceste asociații, ne-am adresat autogovernărilor pe țară. Singura condiție pe care am solicitat-o era să aibă în planul anual și program pentru tineret, program pe care l-am fi putut sprijini din fondul de 10 milioane de forinți. Șt. Crâsta

Andrei Pleșu, Doctor Honoris Causa al Universității Humboldt din Berlin

La 7 februarie, în capitala Germaniei, Andrei Pleșu a fost distins cu titlul de Doctor Honoris Causa, prelungind, astfel, palmaresul internațional ce onorează prestațiile acestui om de cultură și intelectual român de excepție, fost ministru al culturii și fost ministru de externe al României în perioada postdecembristă.

Andrei Pleșu este nu doar un mesager al culturii românești, ci un producător de valori în acest plan, motiv pentru care, în „laudatio”, în elogiul rostit, profesorul Horst Gretecamp de la Facultatea de Filozofie, a ținut să sublinieze că Universitatea Humboldt se simte onorată de a-l include pe Andrei Pleșu în elita sa profesională. (Rador)

Inscripții în 10 limbi la intrarea în orașul Cluj

Gheorghe Funar, primarul Clujului, are în plan fixarea unei tăblițe inscripționate în 10 limbi la intrarea în oraș. Interesant este faptul că – informează DUNA TV – inscripționarea în 10 limbi nu ar reprezenta denumirea localității, ci titlul acordat de ambasadorul SUA la București orașului Cluj, și anume de oraș cu cinci stele.

Avînd în vedere că și orașul Pécs din Ungaria este unul din orașele înfrățite cu Clujul, vizitatorii vor avea

posibilitatea să citească textul de pe tăbliță nu numai în limbile germană, coreeană și alte limbi, ci și în maghiară. Însă nu denumirea localității va fi inscripționată în maghiară sau în alte limbi, ci doar faptul că este oraș cu cinci stele. Cu acest anunț, primarul i-a surprins pe toți, cum de altfel și la conferința sa de presă din săptămîna trecută, cînd a afirmat că nu există nici un obstacol ca el să învețe limba maghiară. (Rador)

Bursă pentru studii în România

Ministerul Învățămîntului va acorda 5 burse noi pentru studii superioare în România în anul universitar 2001/2002. Bursa este de 150 USD pe lună, plus cazare la cămin și acoperirea cheltuielilor de drum. Pot concura elevii de liceu, absolvînd în această vară școala medie. Absolvenții de liceu vor putea concura pentru bursă, dacă vor reuși examenul de admitere la vreo școală superioară din Ungaria, domicili să-și desfășoare studiile superioare integrale în România. Mai pot concura pentru bursa statului maghiar și acei tineri sub 20 de ani, care sînt în prezent studenți la vreo instituție de învățămînt superior din România și au încheiat cu succes anul universitar 2000/2001. Nu se dă burse pentru studii integrale la

drept și științe politologice.

Concursul pentru obținerea bursei trebuie înaintat pînă la 1 martie 2001. Informații suplimentare, precum formularea necesar pentru înaintarea concursului poate fi obținut de la Comisia Maghiară de Burse a Ministerului Învățămîntului, referent Móhr Katalin, telefon (1)384-9011. Despre acordarea bursei se va decide în vară.

În prezent primesc bursa statului maghiar 27 de studenți din Ungaria aflați la diferitele centre universitare din România, studenți ai diferiților ani. În vara anului trecut au devenit noi bursieri 10 tineri din Ungaria, dintre care 6 sînt studenți români din această țară. Bursa se acordă nu numai tinerilor de etnie românească. Șt. Frățean

AȚRU și Episcopia despre Foaia românească

La încheierea actualului număr al Foii românești am primit la redacție următoarele rînduri, semnate în comun de Prea Sfinția Sa Sofronie, episcop al Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Traian Cresta, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria.

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria își exprimă îngrijorarea față de faptul că în ultimul timp asistăm, în presa de limba română din Ungaria, la înmulțirea atacurilor și provocărilor asupra celor două instituții, precum și împotriva unor persoane reprezentative ale acestor organe. Sîntem nedumeriți că un săptămînal care se pretinde continuatorul a 50 de ani de presă românească din Ungaria înțelege să slujească comunitatea românilor din țară aruncînd cu noroi în Biserica Ortodoxă care a botezat, cununat și înmormîntat și pe strămoșii lor. Surprinderea noastră crește cu atît mai mult, cu cît un săptămînal care se pretinde a fi o tribună a democrației nu pricepe că atît conducerea AȚRU, cît și cea a Episcopiei sînt organisme alese în mod democratic.

Săptămînalul în cauză pretinde că este continuatorul a 50 de ani de presă în limba română din Ungaria. Dar se uită că nu Foaia românească, în actuala formă și cu actuala echipă redacțională, are în spate jumătate de secol. Este vorba despre 50 de ani de presă scrisă în limba română, presă în care au lucrat multe persoane, dar actualii redactori acoperă doar o mică parte din acest interval. O tradiție de 50 de ani ar fi impus un grad de profesionalism pe care recente acțiuni ale redacției Foii nu îl arată.

Ne întrebăm, așadar, cui servește atitudinea micii echipe de la conducerea Foii românești, care pretinde că vorbește în numele întregii comunități românești? Cu siguranță nu coeziunii românilor și nici bunei înțelegeri care ar trebui să ne anime, ca reprezentanți ai aceleiași etnii.

Giula, 12 februarie 2001

Traian Cresta președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria	†Sofronie Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria
---	--

Am dat publicitate în paginile Foii românești comunicatului de mai sus, chiar dacă – după părerea noastră – el conține afirmații contestabile, negative referitoare la munca de redacție de la săptămînalul în care apar tocmai aceste rînduri. Considerăm important să informăm cititorii noștri despre toate aspectele vieții publice românești din această țară. Sîntem convinși că drumul pe care pășește redacția noastră este un făgaș normal, în ciuda situației deseori anormale, în care sîntem puși de atîtea ori.

Dar la redacția noastră a mai sosit și un alt text, de această dată semnat doar de Traian Cresta și scrisă – bănuim – ca reacție la articolul cu titlul „Una zici și alta faci”, publicat în numărul din 9 februarie 2001, în pagina 5 a Foii românești. Redăm mai jos integral scrierea la care se subscrie președintele AȚRU.

Un neobosit publicist de limba română umple, de cînta timp, paginile Foii românești, cu atacuri la adresa conducerii AȚRU și în special împotriva persoanei mele. În numele dreptății (care dreptate, doar el știe!), domnul în cauză acuză, atacă și varsă tone de cerneală tipografică, rezultatul muncii sale fiind un material publicistic imens, de valoare îndoielnică, care se vrea moralizator. Cine este acest gazetar, atît de aplecat spre binele comunității românești? Nimeni altul decît Ștefan Frățean, director tocmai în Oficiul pentru Minorități Naționale și Etnice, adică, un om care, prin natura funcției sale oficiale, ar trebui să fie dacă nu neutru, atunci măcar echidistant și aproape de AȚRU, care este o organizație cu o conducere aleasă în mod democratic, înființată pe baza legilor statului maghiar.

Pînă cu un an în urmă, domnul Frățean nu era deloc interesat de activitatea redacției săptămînalului de limbă română. Pasiunea publicistică i s-a trezit abia acum un an. De unde provine înverșunarea domnului Ștefan Frățean? Sîntem conștienți că întretinerea atacurilor din ultimul timp provine din teama că noua publicație românească, Cronica, ar putea lua locul Foii românești și mica echipă din conducerea acesteia și-ar pierde privilegiile. Țin să jur și pe această cale că, Cronica nu dorește să ia locul nimănui. Cronica dorește să fie o publicație a românilor, editată de AȚRU, adică de un organism democratic, înființat în baza legislației din Ungaria și care are o conducere aleasă în mod democratic. Deci Cronica nu va servi interesul unor persoane, ci al întregii comunități. Cronica va continua tradiția presei scrise în limba română din Ungaria. Apariția Cronicii nu trebuie să sperie, ci să dea speranță, pentru că prin definiție, va fi un ziar editat de un for care are o conducere aleasă în mod democratic. Ceea ce, cu actuala Foaia, nu este cazul, pentru că directoarea ziarului și harnicul domn Frățean sînt și membri în Prezidiul UCRU, adică ei pasează, ei dau cu capul și ei marchează. Iată de ce se teme domnul Ștefan Frățean! De pierderea privilegiilor, inclusiv ale sale, privilegii care nu se leagă deloc de postura sa de om plătit de la buget de statul

ungar. Din cei 50 de ani de presă românească în Ungaria, pe care, cu cele 12 luni de jurnalistică în spate se laudă și Ștefan Frățean, echipa care pregătește Cronica poate aduna mai mulți ani de presă românească decît întreaga echipă de redacție a Foii! Este un adevăr care-i scapă și lui Ștefan Frățean și colegilor săi, care se plîng pe toate canalele că cineva, adică AȚRU, dorește să distrugă presa românească din Ungaria. Domnule Ștefan Frățean, jos masca! Măcar acum, în al 12-lea ceas, recunoaște adevărul: nu soarta presei de limba română te îngrijorează, ci pierderea privilegiilor unui mic grup care vrea să acapareze tot ce înseamnă presă în limba română, indiferent dacă este vorba despre ziar, radio sau televiziune. Asta se ascunde în spatele acuzelor aduse AȚRU, Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și Cronicii, chiar înainte ca aceasta să apară. Domnule Frățean, spre deosebire de alții, eu una spun și aceea chiar și faci!

Este un privilegiu al cititorului să-și formuleze părerea. Nouă, ziariștilor, fie-ne permis să declarăm: redacția Foii românești nu a pornit atacuri contra nimănui și contra nici unei instituții. S-ar putea că tonul mai deschis, formularea unor păreri critice este considerat de unii supărător. Observațiile noastre s-au bazat întotdeauna pe fapte, pe argumente. Dar argumentele noastre nu sînt contestate. Și aceasta ne liniștește.

În speranța că cele citate, precum și alte teme abordate de Foaie sînt probleme de interes comun, care preocupă cititorii noștri, ne exprimăm dispoziția de a asigura spațiu în paginile Foii și pe mai departe tuturor acelor care au ceva de spus despre aceste fenomene ale vieții noastre publice.

La ora actuală, Foaia românească are buget garantat pentru încă o lună.

Eva Iova

S-au deschis porțile noii Biserici Penticostale Betel din Micherechi

Biserica este casa sfântă a lui Dumnezeu, casa unde venim înaintea Domnului, ne aducem cererile înaintea feței Lui, ne închinăm, îl onorăm și trăim în practică

a avut și o mică comunitate penticostală română din Micherechi, fiindcă cu ajutorul lui Dumnezeu și-au ridicat biserica lor, iar la 11 februarie au avut sărbătoarea de

voia Lui, tot ceea ce învățăm în această casă din Sfânta Scriptură. Psalmistul zice în capitolul 84, versetul 10: „Căci mai mult face o zi în curțile Tale decât o mie în altă parte, eu vreau mai bine să stau în pragul casei Dumnezeului meu decât să locuiesc în corturile răutății.”

Cred că astfel de gânduri

inaugurare a Bisericii Penticostale Române Betel din Micherechi, și în același timp ordonarea pastorului Andrei Onofrei, venit din Portland, SUA.

Programul serviciului a fost introdus de fratele Nicky Pop, pastorul Bisericii Penticostale tot din Portland. Fratele Ioan Pețca, pastor din Timișoara, fratele Ștefan

Boroș pastor din Philadelphia, fratele Ioan Bogdan pastor din Oradea și fratele Daniel Burtic, pastorul Bisericii Baptiste din Micherechi au salutat întreaga audiență cu un scurt mesaj de la Dumnezeu. În afară de predici au fost prezentate numeroase cântări de Grupul Sion, de frații de la acordioane, de copii și membrii bisericii. Iar apropiindu-se de sfârșitul serbării, s-a desfășurat momentul solemn, când biserica a dedicat noul pastor și frații slujitori în fața lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

Conducătorul bisericii Viorel Bogdan ne-a prezentat membrii acestei comunități.

— Noi, membrii Bisericii Betel, sîntem în marea majoritate veniți din România care facem parte de diaspora românească de aici din Ungaria. În urma unor consfătuiri pe care le-am avut împreună în legătură cu principiile noastre de credință, am căzut de acord, fiind sprijiniți de frații din SUA, frații din România și chiar consătenii noștri, să clădim această casă de rugăciune. Cei mai mulți dintre noi sînt deja cu acte de stabilire în Ungaria și mai sînt încă persoane din România cu intenții de a veni aici. Ei simpatizează cu noi, le place la biserica noastră și vor să vină aici.

— Cum ați luat legătură cu frații din America?

— În sînul bisericii noastre avem un frate, Ilie Puha care a vizitat Statele Unite ale Americii. Dînsul a ajuns în biserica fratelui Nicky Pop din Portland, Oregon, și în urma unor discuții pe care le-a avut cu pastorul acestei biserici s-a ajuns la concluzia ca frații de acolo să sprijine în mod special starea financiară a noastră de a construi biserica.

După cum am amintit mai sus, de acum încolo pastorul bisericii va fi fratele Adrian Onofrei, cu care am stat de vorbă despre cauza deciziei lui de a fi pastor, aici în Ungaria, la o distanță enorm de mare.

— Noi sîntem obișnuiți cu românii din diasporă, încercăm să ținem legătura cu toți românii care părăsesc țara și totodată încercăm să ținem legătura cu Uniunea Penti-

costală din România, pentru că toți sîntem români, dar pe deasupra sîntem frați și cu această comunitate penticostală. Eu voi fi legătura între organizația creștină Assembly of God și între Biserica Betel din Miche-

re cu ceilalți frați lucrători, cu comitetul, cu fratele diacon Viorel Bogdan. Toate actele de cult se vor face de noi sau de alți colaboratori români care ne vor ajuta în această lucrare.

Iar ca sfîrșit: dorim ca tot

rechii. Pînă acum am vizitat România cel puțin de 2-3 ori pe an, dar de acum încolo va trebui să-ndesim aceste vizite și în colabora-

ce a început Biserica Betel, s-o ducă cu Dumnezeu la bun sfîrșit și să crească spiritual după placul Lui.

Rita Ruja

Patriarhul Teoctist a împlinit 86 de ani

Miercurea trecută, la 7 februarie, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist a împlinit vârsta patriarhală de 86 de ani.

Prea Fericitul Părinte Teoctist s-a bucurat de o sărbătorire specială de ziua lui de naștere, fiind felicitat, printre mulți alții, și de președintele țării Ion Iliescu și ambasadorul american la București James Rosapepe. Patriarhul, însoțit de Înalț Prea Sfințitul Daniel, Mitropolitul Moldovei, Înalț Prea Sfințitul Teofan, Mitropolitul Olteniei și de alți înalți ierarhi, au săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Patriarhală, în prezența a sute de credincioși. La sfârșitul Sfintei Liturghii, ÎPS Daniel a evocat anii grei de sub comunism, când Patriarhul Teoctist „a apărut credința în Dumnezeu”.

„N-avem timp să îmbătrânim. Trebuie să lucrăm, pentru că lumea așteaptă ajutor de la noi toți, oameni politici, oameni ai Bisericii și diplomați, pentru a ieși și mai mult la lumină. Trebuie să muncim și să dovedim prin fapte, nu prin cuvinte, că sîntem demni să fim primiți în NATO și în structurile europene”, a spus PF Teoctist.

La sărbătoarea aniversării Prea Fericitului Teoctist a participat și o delegație a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, condusă de Prea Sfinția Sa Sofronie, episcop de Giula.

Prea Fericitul Părinte Teoctist s-a născut la 7 februarie 1915, în satul Tocileni, județul Botoșani, din părinții Dumitru și Marghioala Arăpașu, ca al zecelea din cei unsprezece copii ai acestora. A primit la botez numele de Toader. În perioada 1921-1927 a urmat școala primară din satul natal. În anul 1928, de Duminică Tomii a intrat, ca frate, la schitul Sihăstria Voronei, județul Botoșani, aparținând Mănăstirii Voronei. La 14 septembrie 1931 este primit în rândul fraților – elev la Seminarul monahal din Mănăstirea Neamț. Înre 1932-1940 a fost admis și a urmat cursurile Seminarului Teologic special pentru monahi

„N-avem timp să îmbătrânim. Trebuie să lucrăm, pentru că lumea așteaptă ajutor de la noi toți...”

În imagine: PF Teoctist și președintele României Ion Iliescu

din Mănăstirea Cernica. La 6 august 1935 a depus voturile monahale la Mănăstirea Bistrița-Neamț, primind numele Teoctist. La recomandarea conducerii Mănăstirii Bistrița, Mitropolitul Pimen al Moldovei aprobă hirotonia monahului Teoctist în treapta de ierodiarcon. A fost hirotonit de Arhiepiscopul Ilarion Băcăoanul, în biserica Precista din Roman. Între 1940-1944 a urmat cursurile Facultății de Teologie a Universității din București. În această perioadă a fost rînduit, de Patriarhul Nicodim, în diferite ascultări la Birourile Arhiepiscopiei Bucureștilor și apoi în postul de diacon la Catedrala Sfintei Patriarhii. În 1945 a primit titlul de licențiat în teologie, cu calificativul „Magna cum laude”, pentru lucrarea susținută în cadrul Catedrei de Liturgică, sub conducerea preotului profesor dr. Petre Vintilescu. La cererea sa, la 1 martie 1945 a fost transferat în postul de preot la catedrala mitropolitană din Iași, de către Mitropolitul Irineu Mihălcescu. A fost hirotonit ieromonah de Valeriu Botoșăneanu, Arhiepiscop al Mitropoliei Moldovei la 25 martie 1945. La Iași a îndeplinit, pe rînd, funcțiile de mare ecleziarh al Catedralei mitropolitane, Exarh al mănăstirilor, iar în 1948 a ocupat postul de Vicar administrativ al Mitropoliei, fiind ridicat în rangul de Arhimandrit. În perioada 1946-1947 a urmat cursurile Facultății de Litere și Filosofie din cadrul Universității din Iași. La 28 februarie 1950 Arhimandritul Teoctist a fost ales de către Sfîntul Sinod al Bisericii

Ortodoxe Române, la propunerea Patriarhului Justinian, Episcop Vicar al Patriarhiei, fiind examinat canonic de Comisia canonic-juridică a Sfîntului Sinod sub președinția Mitropolitului Ardealului, dr. Nicolae Bălan. A fost hirotonit la 5 martie 1950 în treapta de arhieru. În 1962 a fost ales de către Colegiul Electoral Bisericesc în postul de Episcop al Aradului, Ienopoliei și Hălmeagului. Congresul Episcopiei Ortodoxe Române din America l-a ales în 1963 în postul de episcop de la Detroit, SUA, iar Sfîntul Sinod a aprobat alegerea și i-a acordat rangul de arhiepiscop. Din cauza neacor-

dării vizei, n-a putut lua în primire conducerea efectivă a episcopiei din SUA și Canada. La 28 ianuarie 1973 a fost ales de către Colegiul Electoral Bisericesc Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, iar la 25 septembrie 1977 Colegiul Electoral îl alege în postul de Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei. De la 31 iulie și pînă la 9 noiembrie 1986 a suplinat postul de Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. Atunci, Colegiul Electoral Bisericesc l-a ales în demnitatea de Patriarh, fiind instalat la 19 noiembrie 1986, în Catedrala Sfintei Patriarhii de către Mitropolitii țării, în prezența Patriarhilor Ierusalimului și Bulgariei, a reprezentanților tuturor Bisericii Ortodoxe, ai Bisericii Romano-Catolice, ai Bisericii Protestante. A participat activ la lucrările Consiliului Mondial al Bisericii și ale Conferinței Bisericii Europene, ca membru ales sau ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române, și la dialogurile teologice cu Biserica Anglicană și cu Biserica Evanghelică din Germania. Ca Patriarh, a inițiat multe contacte fructuoase cu personalități marcante

ale vieții contemporane – Întîi Stătători ai Bisericii Ortodoxe surori, lideri ai altor Biserici creștine, șefi de stat și de guvern. A inițiat prima întîlnire istorică dintre un Papă și un Patriarh al lumii ortodoxe în cuprinsul unei Patriarhii Ortodoxe, invitîndu-l pe Sanctitatea Sa Papa Ioan Paul al II-lea în România (7-9 mai 1999). A făcut parte sau a condus delegații bisericești la Ierusalim, în Armenia, Rusia, Bulgaria, Serbia, Ungaria, Austria, Germania, Franța, Finlanda, Suedia, Canada, SUA, Turcia (la Constantinopol), India, Grecia, Italia, Vatican, Elveția, Siria, Venezuela. Patriarhiile Antiohiei, Ierusalimului, Moscovei, Serbiei, Arhiepiscopiile Greciei, Ciprului, Cehoslovaciei, Finlandei și Sanctitatea Sa Papa Ioan Paul al II-lea (în 1989) i-au conferit ordine și distincții bisericești. În mai 1999, statul român i-a conferit Steaua României în grad de Mare Cruce. Academia Română (al cărei membru de onoare este din decembrie 1999) l-a premiat în 1992 pentru ediția jubiliară a Bibliei de la București. Este Doctor Honoris Causa al Universităților din București, Oradea și Pitești.

Orthopress

Despre creștinismul românesc pe Internet

Un site de prezentare a creștinismului românesc ([www.crestinism-](http://www.crestinism-ortodox.ro)

[ortodox.ro](http://www.crestinism-ortodox.ro)) a fost lansat recent în mod oficial, la Palatul Patriarhiei din Bucu-

rești, în prezența Prea Fericitului Patriarh Teoctist și a Ministrului Culturii Răzvan Theodorescu.

Conținutul acestei pagini cuprinde 12 capitole, reunind laolaltă o sumedenie de date statistice despre Biserica Ortodoxă Română, fragmente din istoria sa, sfinți români și literatură bisericească, în cadrul mai larg al Creștinismului Răsăritean. Nu există încă o versiune în limba engleză și nici conținut activ. Materialele sînt fragmente din lucrări publicate.

Avînd un design și o realizare grafică de excepție, site-ul este o parte a unui proiect al Patriarhiei Române de prezentă pe Web.

Orarul slujbelor ortodoxe de duminică, 18 februarie 2001

Apateu	– ora 11.00 –	pr. Origen Sabău
Bătania	– ora 10.00 –	pr. Ilie Ciocan
Budapesta	– ora 10.00 –	pr. vicar Marius Maghiaru
Catedrala din Giula	– ora 10.00 –	P.S. Sofronie, pr. vicar Pavel Ardelean
Cenadul Unguresc	– ora 9.30 –	pr. Aurel Becan
Chitighaz	– ora 9.30 –	pr. Florin Olteanu
Cristor	– ora 9.00 –	pr. Alexandru Șereș
Darvaș	– ora 10.00 –	pr. Cosmin Pop
Giula II	– ora 8.30 –	pr. Petru Pușcaș
Micherechi	– ora 9.00 –	pr. Ioan Bun
Otlaca Pustă	– ora 9.00 –	pr. Teodor Marc
Săcal	– ora 9.00 –	pr. Origen Sabău

Programul Adunării „Oastea Domnului” din Micherechi

Duminică	ora 17.00 –	program religios
Mărti	ora 18.00 –	oră de rugăciune

Tinerii din Micherechi au înființat o asociație

În aceste zile a fost înregistrată prima asociație de tineret a românilor din Ungaria. Anume, un grup de elevi, studenți și întreprinzători au hotărât să se unifice într-o comunitate. Scopul pe care îl urmăresc cei aproape douăzeci de membri este cunoașterea, practicarea și transmiterea pe mai departe a valorilor specifice, mai ales a valorilor culturale populare românești atît ale celor din Micherechi, cît și ale altor comu-

nități tradiționale. Președinte a fost ales *Gheorghe Berényi*, student la Universitatea ELTE din Budapesta. Noua societate a fost înregistrată sub numele de Asociația Tineretului Român de Păstrare a Tradițiilor din Micherechi (*Méhkeréki Hagymányórzó Román Ifjúsági Egyesület*).

Despre inițiativă, planuri și concepții vom reveni într-un număr viitor, printr-un material mai amplu.

E. I.

S-a înființat Forumul de Tineret al Minorităților

Organizațiile oficiale de tineret ale minorităților din Ungaria au semnat sîmbătă, 10 februarie, documentul privind înființarea Forumului de Tineret al Minorităților din Ungaria – MAKIF. Noua organizație dorește să dea un impuls activităților culturale ale tinerii generații cu scopul consolidării identității culturale a minorităților naționale din această țară.

La evenimentul găzduit de Casa Germanilor din Budapesta a fost prezent *Kaltenbach Jenő*, ombudsmanul pentru minorități și *Szabó László*, secretarul de stat adjunct din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului. Domnul Kalten-

bach a declarat că ar fi de dorit ca organizațiile de tineret ale naționalităților să își desfășoare activitatea împreună, unul pentru altul și nu unul împotriva altuia. „Am încredere, că niciodată pentru nimeni nu va mai însemna un dezavantaj faptul că aparține unei naționalități” – a adăugat ombudsmanul. De asemenea, *Szabó László* și-a exprimat bucuria pentru înființarea forumului, dînd garanții celor prezenți că portofoliul va sprijini activitatea organizației.

La ședința de constituire a Forumului de Tineret al Minorităților, românii din Ungaria nu au fost reprezentați.

I. Kaupert

Liceenii noștri au cîștigat „Cupa Carnavalului”

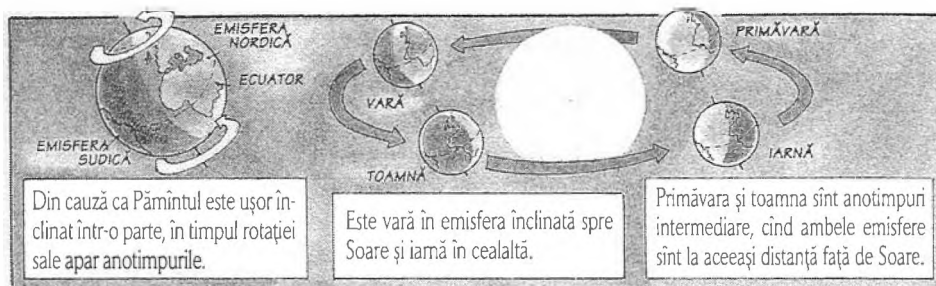

Săptămîna trecută, în sala sporturilor din Chitighaz s-a desfășurat o competiție de fotbal, sub genericul „Cupa Carnavalului”. În cadrul unei întreceri uriașe, băieții fotbaliști din clasa a III-a și a IV-a de la Liceul N. Bălcescu, – antrenati de profesoara de gimnastică *Eva Moldovan* – au cîștigat Cupa.

Iată, în clișeu, cîștigătorii: *Mihai Ardelean*, *Daniel Cserhâti*, *Zsigmond Kemény*, *Teodor Cora*, *Gheorghe Ruja*, *Tihamér Lóré*, *Toma Bordaș* și profesoara *Eva Moldovan* (lipsește de pe fotografie: *Ioan Patca* și *Zsolt Cserhâti*).
Șt. O.

ENCICLOPEDIE GENERALĂ PENTRU COPII

Schimbarea anotimpurilor

Cu sania sau la plajă?

Cele două emisfere au întotdeauna anotimpuri diferite. Cînd în una e vară, în cealaltă e iarnă.

Zile lungi și zile scurte

Zilele de vară sînt mai lungi decît cele de iarnă, fiindcă emisfera înclinată spre Soare are lumină de la acesta mai mult timp.

Soarele de la miezul nopții

Pentru că Pămîntul este înclinat, la Poli razele Soarelui sînt întotdeauna împărșiate, de aceea este frig tot timpul.

Iarna, nopțile durează 24 de ore. Vara, Soarele luminează și ziua și noaptea.

Acum 300 de ani, niște criminali englezi au implorat să fie spînzurați decît să fie trimiși să petreacă iarna în întuneric.

Nu plouă, ci toarnă

Ecuatorul nu este înclinat față de Soare. Aici Soarele strălucește direct, de aceea e întotdeauna cald.

Zonele învecinate cu Ecuatorul nu au vară și iarnă, au doar un anotimp ploios și unul secetos.

În anotimpul ploios, vînturile bat dinspre mare, aducînd umezeală, și invers în anotimpul secetos.

Anotimpurile

Iarna

Iarna este cel mai rece anotimp. Zilele sînt scurte și se întunecă devreme. În multe țări ninge iar apele îngheață.

Plantele nu mai cresc și copacii nu au frunze. Unor animale le crește blană deasă pentru a le proteja de frig.

Alte animale hibernează iarna. Oamenii poartă haine groase și își petrec timpul mai multe în locuințe.

Primăvara

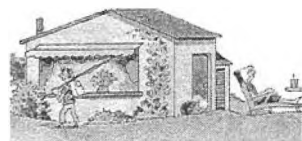

Zilele se lungesc și devin mai calde. Copacii înmuguresc iar plantele încep din nou să crească.

Păsările migratoare, care au iernat în țări calde, se reîntorc își fac cuiburi și depun ouă.

Animalele se împerechează și fac pui. Oamenii ies mai mult afară iar vremea este mai plăcută.

Vara

Vara este cea mai caldă perioadă a anului. Zilele sînt lungi și nu se întunecă decît tîrziu. Totul se dezvoltă.

Florile înfloresc iar fructele pomilor și grînele de pe cîmpuri se coc. Animalele au hrană din belșug.

Oamenii petrec mult timp în aer liber, bucurîndu-se de soare. Multă lume merge în vacanță la mare.

Toamna

Zilele devin mai scurte și mai răcoroase. Plantele nu mai înfloresc iar copacii își pierd frunzele.

Există fructe din abundență. Recoltele sînt strînse iar cîmpurile sînt apoi arate.

Oamenii și animalele își fac provizii pentru lunile de iarnă. Unele păsări pleacă în țările calde.

Nicoleta Ruja – după primul semestru, laudă din 9 obiecte

Dacă pe stradă te întâlnești cu ea, nu poți să n-o vezi: e o fată frumoasă, reținută și elegantă, o personalitate puternică. Iar după cum e îmbrăcată, ai impresia că are și un gust estetic deosebit. Așa e Nicoleta Ruja. Iar dacă ai ocazia să vorbești cu ea, poți să-ți dai seama, cum îi scilpește înțelepciunea. Nu are nimic de ascuns, știe ce face, e foarte deschisă, dar energică. E tocmai așa cum a descris-o profesoara ei.

De la Nicoleta aflu că după cele 6-7 ore la școală, în fiecare după-masă se pregătește cu cea mai mare intensitate pentru ziua următoare: învață serios, cel puțin încă trei-patru ore, dar în plus se duce și la ore particulare. Dacă mai are timp și putere, se și relaxează: îi place tenisul de masă și voleiul.

La întrebarea, ce o preocupă mai mult, îmi răspunde:

– În centrul atenției mele stau în primul rând obiectele umane. Mă interesează obiceiurile și tradițiile neamului meu românesc, în primul rând ale satului meu. În acest domeniu citesc publicațiile apărute, dar ascult cu deosebită plăcere și poveștile bunicii mele, care cunoaște bine obiceiurile din Micherechi, obiceiurile satului meu natal.

– Ai o concepție concisă, stabilă, unde vei continua studiile după terminarea liceului?

– Am o imagine de viitor destul de hotărâtă. Vreau să-mi continui studiile la Seghedin, la facultatea de drept. Ca să reușesc la examenul de admitere, trebuie să am cunoștințe temeinice din istorie și din limba maghiară. La aceste două discipline am fost atentă de la început. Deși, cum v-am mai spus, mă interesează, în general, studiile umane, dar asta nu înseamnă că celelalte obiecte nu mă preocupă. Sunt conștientă că în anul trei o să încep și pentru mine o pregătire specifică, pentru examenul de admitere.

– Faci naveta de la Micherechi sau ești la internat?

– Nu fac naveta, că aș pierde foarte mult timp. Dar dacă am nevoie de ceva sau dacă mi-e dor de cei de acasă, atunci mă duc acasă și în timpul săptămânii.

– Cum e mediul de acasă?

– Părinții și bunicii noștri lucrează foarte mult și ne asigură tot de ce avem nevoie, numai cu condiția să învățăm cum trebuie. Sunt foarte recunoscătoare pentru acest efort al părinților mei. Mai am o acasă surioa-

ră. Acum, că nu ne întâlnim zilnic, mi se pare că ne iubim și mai mult. De altfel, acasă am o cameră separată, mobilată și aranjată pe gustul meu. În acest mediu mă simt deosebit de bine, aici sunt cu adevărat „la mine acasă”.

– Ce slăbiciuni ai?

– Ca fiecare om, am și eu, dar mă străduiesc să am cât mai puține și nu le aco-păr, ci încerc să le înving. De exemplu, îmi place să fiu în centrul atenției. Dar nu cu sila și nici cu orice preț. Vreau să ajung la vîrf numai prin muncă serioasă. Nu-mi plac porțițele.

– Așa, la sfîrșit de săptămî-nă sau vara, în vacanță, mai ajuți mamei sau bunicii tale?

– Mi-a plăcut, cînd eram mai mică, să mă îmbrac în hainele mamei, de la ea am moștenit gustul bun. Dar m-a interesat întotdeauna și ce se întîmplă în bucătărie. Așa am învățat mult și de la mama, și de la tîna. Sub subveghearea lor știu să și gătesc.

– Acum, la jumătatea anu-lui școlar, la 9 din 12 discipli-ne ai primit laudă. Dar ai pri-

mit și lauda specială a corpu-lui profesoral. Ce ai simțit?

– M-am bucurat și am simțit o mîndrie deosebită. M-a atins clipa fericirii, a fost o scurtă și dulce pauză. Nu uit acest moment, după care însă a trebuit să iau cartea în mînă și am ince-puț să mă pregătesc pentru ziua următoare. (Mi se pare că tocmai lecția de limbă engleză a trebuit să-o învăț. Iau meditații și am ore fa-cultative la o profesoară din oraș). În anul viitor vreau să dau examen de stat din această limbă.

Iată, cam așa arată viața unei eleve conștiincioase care din cele 24 de ore pe zi petrece 10-12 ore cu în-vățătura, lăsînd timp pentru puțin sport și relaxare...

Apoi, în ziua următoare, totul se repetă iarăși și ia-răși.

Șt. Orolan

Elevii români, sîrbi și unguri nu cunosc frontiere

Aradul, Timișoara, Suboțita și Seghedinul sînt angrenate într-un proiect de colaborare regională transfrontalieră între școli.

Scopul proiectului este punerea bazelor colaborării între unitățile școlare din aceste țări, ocrotirea valori-

lor culturale comune, faci-litatea unor programe interrelaționale pentru elevi. Schimburile de experiență dintre aceste instituții sînt menite să contribuie și la pregătirea integrării europe-ne.

I. K.

Cinci echipe de fotbal

L	I	C	V	R	I	U	O	A	I	O
T	A	N	I	A	G	R	E	E	O	R
G	A	E	L	L	U	U	N	I	V	E
R	C	S	I	A	I	N	T	A	M	I
H	A	T	I	E	A	O	D	C	I	N
A	M	T	A	O	V	S	I	P	A	N
A	R	O	T	T	I	L	A	K	I	A

Pornind de la primul pătrățel din rîndul întîi și conti-nuînd mereu de la stînga spre dreapta, aflați numele de botez al următorilor poeți și scriitori români: Rebreanu, Slavici, Coșbuc, Blaga, Eminescu, Goga, Cazimir.

Hașurați pătrățelele respective. Citiți apoi consecutiv, de la stînga spre dreapta, literele din pătrățelele nehașurate. Veți afla numele a cinci echipe de fotbal din diferite țări europene. Scrieți-le deasupra liniilor, apoi completați-le cu cite un nume de oraș, notînd numele orașelor deasu-pa punctelor din dreptul liniilor.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

L. B.

Dezlegare:

1. Croatia Zagreb 2. Real Madrid 3. Universitatea Craiova 4. Dinamo Kiev 5. Spartak Moskva

Succesul micilor artiști din Săcal

Școala din Săcal s-a bucurat în luna ianuarie de un nou succes a doi elevi din clasa a 3-a. Tiberiu Gerdan și Virág Berke au cîștigat primele locuri la un concurs de desen din Budapesta, care s-a organizat la școala generală Stromfeld Aurél. Acești doi copii, împreună cu alți șapte colegi de-ai lor participă în fiecare săptămînă la cursurile Școlii de Artă „Igazgyöngy” din Berettyóújfalu. Profesoara pregătitoare a fost L. Ritók Nóra.

Eva Boncza Túri

Harry Potter, exclus din școală

Într-o școală din Austra-lia, profesorii au considerat că romanul este prea agre-siv, dar specialiștii și părinții nu sînt de acord cu aceștia. Școala particulară Christian Outreach College din sta-tul Queensland a exclus și din biblioteca sa această car-te, care este un adevărat bestseller în mijlocul copii-lor. Părinții și unii specialiști

susțin că povestea lui Harry Potter absolut nu este con-siderată periculoasă pentru tineret. Unul dintre profe-sori a declarat că el a citit doar un singur capitol al cărții, dar și în acesta a aflat despre patru omoruri. Par-tea opusă însă susține că romanul Harry Potter îi atra-ge pe tineri de citit și le dez-voltă imaginația.

BUCURIE DUBLĂ LA FAMILII MICHERECHENE

Se zice că pentru o mamă, copilul este lumina ochilor, îl iubește, îl îngrijește, îl sprijină, îl educă, deci toată atenția i se acordă numai lui sau ei. Dar ce se întâmplă când medicul, ginecologul, atrage atenția părinților că pe ecranul aparatului de ultrasunet bat mai multe inimioare? Nașterea gemenilor a însemnat întotdeauna o excepție. În ultimul timp însă, la Micherechi acest fenomen nici nu mai este atât de rar.

În anul 1999, patru familii s-au „îmbogățit” în același timp cu câte doi copii, iar în luna ianuarie 2001 echipa gemenilor din Micherechi a sporit cu o nouă pereche. Dintre aceste cinci familii, acum vă prezentăm trei. (Cu celelalte două veți putea face cunoștință într-un număr viitor al Foi.) Curiozitatea este că în toate trei familiile pe care vi le prezentăm de această dată, gemenii sînt fete.

„Vanessa și Nicolett au plîns tot timpul, dacă nu în același timp, atunci una după alta”

Vanessa și Nicolett Veres s-au născut la 21 august 1999. Noile membre ale familiei au fost așteptate de părinții Ana și Béla, și de sora lor Bettina, de 6 ani.

– Nu este un lucru obișnuit să fii mama unei perechi de gemeni. Anuță, ce a însemnat pentru familia ta venirea pe lume a celor două fete?

– M-a surprins foarte mult când am aflat de la medic că voi avea gemene, dar – după primul „șoc” – nu m-a interesat altceva decât că îmi doream să fie sănătoase. Prima noastră fetiță, Bettina, mi-a zis că ar fi destul și un copil, dar apoi și ea a fost mulțumită că va avea nu una, ci două surori mici. Primele luni au fost foarte grele. Vanessa și Nicolett au plîns tot timpul, dacă nu în același timp, atunci una după alta. Dintre cele patru perechi de

gemeni care s-au născut aproape toți în vara anului 1999, fetițele mele au fost cele mai „de viață”, mai vioaie. Am primit mult ajutor – ceea ce mi-a venit foarte bine – de la mama mea, care a stat la noi aproape trei luni de zile. Acum e mai ușor, dar bineînțeles trebuie să fim cu toții foarte atenți la ele și acum, pentru că amîndouă sînt foarte sprintene. De exemplu, le place să se urce pe scaune, să privească pe geam. De obicei se joacă frumos, dar câteodată se mai ceartă pentru o jucărie.

– La gemeni se pune întrebarea, dacă au trăsături asemănătoare sau nu. În cazul fetițelor voastre există vreo diferență?

– Da, este, pentru că Vanessa, care s-a născut prima, ar vrea să domine, s-o stăpînească pe Nicolett și ea

e mai supărăcioasă, iar Nicolett este mai blîndă și mai ascultătoare. Tocmai de aceea am hotărît, împreună cu soțul meu, că în viitor nu ținem la lucrurile identice, la hainele care sînt la fel, numai atîta timp, cît sînt încă mici.

Lois și Naomi Ruja s-au născut la 3 septembrie 1999, spre marea bucurie a părinților Maria și Gheorghe, și a fratelui Daniel, care are 12 ani.

– Marica, cum îți aduci aminte de vestea gemenelor?

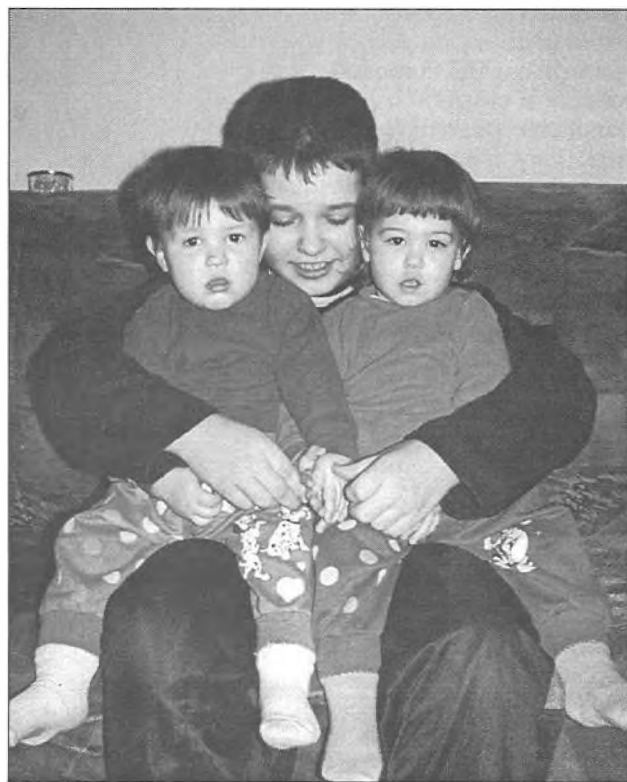
– După ce am aflat că vor fi doi bebeluși, n-am vrut să le știu sexul, fiindcă tot timpul eu îmi doream fetițe. La vîrsta de 7 luni mi s-a anunțat că dorința mea se va împlini. După naștere, odată cu bucuria, au apărut și greutățile: noaptea nu le plăcea să doarmă, dar și în cursul zilei trebuia să fim întotdeauna doi cu ele. Acum e mai ușor. Pe Daniel îl mai lăsam și singur, când era de vîrsta lor, dar pe ele nu le pot. Prima născută, Lois, e mai timidă, Naomi e mai îndrăzneată și nu se teme dacă o dojedim. Pot să zic că amîndouă îl iubesc tare mult pe Dani și țin foarte mult la el, dar el este și un mare ajutor chiar și pentru noi.

– Cum le cumpărați haine, pantofi, jucării? Identice?

– Fiindcă ele nu sînt pe aceeași formă, doar seamănă, aș vrea să le îmbrac la fel, și din orice lucru cumpărăm întotdeauna două, pentru că deseori cea mai mare problemă este că una vrea jucăria celeilalte.

Bernadett și Vivien Nyári s-au născut numai cu șase săptămîni în urmă, la 6 ianuarie 2001. Părinții lor, Tünde și Rudolf, împreună cu sora Adrienn, de 3 ani, le-au așteptat cu mari emoții. Mama fetițelor ne-a povestit despre primele experiențe.

– Nașterea gemenelor Bernadett și Vivien înseamnă o binecuvîntare dublă pentru toată familia noastră. În spital am fost în așa-numita „mama-baba szoba”, adică camera în care mama este împreună cu nou născutul. Aici am avut prima surpriză. Când a sosit timpul alăptării, infirmiera a pus

„Pot să zic că amîndouă îl iubesc tare mult pe Dani, și țin foarte mult la el”

fetele lîngă mine în pat și m-a lăsat singură. A fost foarte ciudat să aud doi bebeluși plîngînd, și amîndoi sînt ai mei. Pînă a tăcut una, m-am ocupat de cealaltă, iar dacă plîngeau laolaltă, le-am alăptat în același timp, iar așa fac și de atunci. Mulțumită faptului că nu ele sînt primii copii în familia noastră, cu Adrienn am înșușit deja primele experiențe. Acum știu cînd, și de ce plîng, știu cum să reacțio-

nez, nu intru prea ușor în panică. Deocamdată mă ajută mult și familia, dar aș vrea ca mai tîrziu să mă ocup singură cu ele, fiindcă nu voi putea apela întotdeauna la ajutorul altora.

– Dar ești ocupată toată ziua cu ele. Nu obosești?

– E adevărat că e mai mult de lucru cu gemenii decât atunci cînd ai un singur copil, dar și bucuria e dublă.

Rita Ruja

„Bernadett și Vivien înseamnă o binecuvîntare dublă pentru toată familia noastră”

Furia este contagioasă

Neliniștea dinlăuntrul ființei – mocnită sau răbufnită – se transmite celor din preajmă asemenea unei care generează noi fronturi de undă. Teoretic, fiecare este absolut de acord că nu e bine să dea amploare unei vorbe, unei întâmplări sau unei senzații care declanșează conflicte interioare sau interpersonale. Practic, însă, fiecare crede că el e îndreptățit, față de preopinent sau raportat la o situație anume, să ia o atitudine severă, justițiară, la nivelul privirii încruntate, sub înfățișarea limbajului „autoritar”, jignitor, trivial sau chiar aplicând legea pumnului.

Legea dreptății este de la Dumnezeu și îndeamnă să ne găsim fericirea în blindețea firii, nu în tăișul lamei de pumnal. Descrețirea frunții, zîmbetul, surîsul, sînt punți ale înțelegerii și împăcării, sînt expresii ale sufletelor curate, iubitoare de pace, de liniște, de dreptate. Ele adastă lumina și harul dumnezeiesc prin care oamenii devin mai oameni, conștienți de zestrea divinității din ei. Demn de apreciat e cel ce se leapădă de orgoliu și-i recunoaște, celui alt, în strădania de a-și aduce, în suflet, lumina adevărului, posibilitatea de a greși.

Să mă ierți dacă te-am supărat cu ceva, dragă cititorule, dar, cred că aici se cuvine a căuta izbăvirea păcatului prin gîndul, prin graiul și prin faptele ce le aduc în viața aceasta, ca prinos al unei fericiri nepieritoare. Ea îmi este granița morală a credinței creștine. Nu supărarea, înfrustrarea, violența, mînia, furia ne aduc liniștea sufletului. Dacă pace sufletească nu avem, nici sănătate nu avem, așa cum cel ce dragoste nu are, nimic nu are.

Virginia Faur

Boli frecvente în timpul iernii

Faringita (acută)

Este vorba de o inflamație acută a faringelui (faringele corespunde cu gîtlej). Boala – care este numită și angina – este cauzată de infecții mai frecvent virale, uneori bacteriene.

Durerea locală se simte mai ales la înghițit și este însoțită de semne generale mai mult sau mai puțin marcate (febră, oboseală, indispoziție). Dacă amigdalele n-au fost scoase, la examinare se constată că ele sînt atinse de inflamație (amigdalită).

Tratamentul se bazează pe administrarea de antibiotice (în caz de origine bacteriană) și analgezice (medicamente care calmează durerea).

Sinuzită (acută)

Sinusurile feței sînt cavități umplute cu aer, scobite în oasele capului, ce se deschid în fosele nazale. Aceste sinusuri sînt simetrice.

Sinuzita este inflamația sinusurilor feței, care atinge un sinus izolat sau ansamblul sinusurilor. Ea este cauzată în cele mai multe cazuri de propagarea unei infecții de la nivelul foselor nazale.

Semnele sînt adesea unilaterale și constau într-o

scurgere nazală purulentă, într-o alterare a stării generale cu oboseală și febră în jur de 38,5 °C și într-o durere locală a feței. Sinuzita maxilară este dureroasă dedesubtul ochiului, sinuzita frontală deasupra ochiului. Sinuzita etmoidului, frecventă mai ales la copil, se caracterizează printr-o umflătură, o înroșire și o durere a unghiului intern al ochiului. Sinuzitele pot să se complice printr-o acumulare de puroi, printr-o extindere a infecției la ochi sau printr-o meningită, care impune un tratament de urgență.

Tratamentul formelor puțin dureroase și puțin febrile se limitează la pulverizări locale de medicamente vasoconstrictoare, la inhalatii calde și mentolate și la analgezice. Tratamentul

formelor mai avansate asociază antibiotice și antiinflamatoare luate pe cale orală. În formele foarte dureroase, o spăltură a sinusului este uneori necesară.

Otita medie (acută)

Este vorba de o inflamație a cavităților urechii medii, a mucoasei care le tapetează și a timpanului.

Inflamația este cauzată în cele mai multe cazuri de infecție bacteriană, uneori virală, care afectează mai ales copiii de vîrste între 6 luni și 2 ani, în particular copiii crescuți în colectivitate. Infecția este mai întîi faringeană, apoi se propagă la ureche.

O otită se traduce printr-o durere violentă a urechii, asociată cu o febră aproximativ 38,5 °C. Cînd în căsuța timpanului este prezent puroiul, poate surveni o perforație (spargere) în timpan, care lasă puroiul să se scurgă în exterior.

Unui copil care se plînge de dureri de urechi, sau a cărui febră nu scade, trebuie să i se acorde îngrijiri medicale fără întîrziere. Tratamentul unei otite acute este bazat pe administrarea de antibiotice, asociată sau nu cu o paracenteză (perforare chirurgicală a timpanului). Dr. Maria Ruja

Lecția de istorie

Cu ceai, cu lapte și cu rom – o linguriță – a trecut și ora ceaiului.

Bunica citește Viețile Sfinților; bunicul, gazeta; nepotul, lecția de istorie.

– Ce-mi faci acolo tolanit ca un Bey?

– Învăț, bunică.

– Zici tu, fariseule.

– Lasă-l să învețe, Elencu.

Toți trei stau în etacul bunicilor. Firește, și motanul. Dar motanul nu e al patrulea, ci tot al treilea, în numărul bunicului, deși-i pe canapea la picioarele nepotului.

Focul din sobă-i ca oc-tombrie: numai de aur și miere.

Filii foșnind gazeta bunicului.

Nepotul ridică ochii dintre regi și împărați, mitropolii, papi, generali și sfinici. Toți sînt supărați unii pe alții, zburliți de armate și no-

roade. Ş-acum toți au murit și stau cuminți cu osul lor încunurat și miruit. Dar cartea de istorie îi supără din nou unii pe alții, în fraze lungi și încălțite, cu zîngănit de ani.

– Uăăă!

– Nu știu pe unde-o fi intrînd învățătura, dar de ieșit are pe unde, – zice bunica.

Nepotul duce un zîmbet regilor și împăraților; dar după ce bunica nu-l mai vede, iar se uită la bunicul.

– Măi cațaoane, pe unde-ți umblă ochii?

– Repet lecția, bunică.

– Cu ochii pe păreți?

– Uite cartea, bunică.

– Hait.

Ochii bunicei se duc în-tre sfinți.

Afară e senin. Soarele apune. Zarea asfințitului arde portocaliu, suflînd un trandafir pe ferestre, pe obraji și pe filele cărții de istorie.

Nepotul suspină. În cartea de istorie stau zeci de regi și împărați încrucișînd fierul războiului. În etac sînt numai doi bunici și pacea lor cu pecetea motanului. A început să-i știe pe bunici. Pe fiecare-n parte, și pe-amîndoi laolaltă. Îi vede cum stau în cite-un fotoliu, luminați de floarea ferestrelor, și simte că fiecare dintre ei e litera cu care începe o poveste...

Bunicul...

Bunica...

Cînd va veni povestea?

Nu știe. Dar e-n el.

Bunicul e așa...

Bunica e așa...

Zîmbește. Mijește aur vechi în umbra etacului.

Și lecția de istorie stă.

N-au decît s-aștepte regii și împărații.

– Nu pot. Sînt cu bunicii.

Și tocmai mîine îl ascultă la istorie. Are un patru. Profesorul vrea să-l mai încerce înainte de-al pecetlui subț cinci.

Parcă trec aburi prin lumină, îndulcind-o albăstrui. Ca și cum un alt bunic și mai vechi decît acesta, vechi de cînd nu era nici lumea, mai străvechi decît lumina care-i bătrînețea lui, – ar veni din ceruri afumînd cu brad, cu pașii albi ai lumii după el.

Dar lecția?

Iar o ia de la început, cu fruntea încrețită.

Și deodată simte că din cer i-a strălucit aur pe gene. Gene-n gene cu luceafărul.

Etacul s-a întunecat.

– Aprinde lampa, – spune bunica nepotului.

– Mai lasă, Elencule, așa se vede mai bine luceafărul.

– Vezi mata luceafărul, cucoane Alecule, da întrebă-l pe dumnealui de colo: vede lecția?

– Am isprăvit-o, bunică.

Nepotul a mai luat un patru la istorie – patru sau trei: cam tot pe-acolo –, dar a păstrat luceafărul de-atunci, ca să-l aprindă-n candelă pentru bunici, din viitor înspre trecut.

(Fragment din volumul „În casa bunicilor” de Ionel Teodoreanu)

Fotodocumentar

Așa se torcea pe vremuri

Povestea unui rege român

Nici o altă persoană nu simbolizează mai bine tragedia românilor din ultima jumătate de secol, decât Regele Mihai. El s-a născut să devină un mare rege într-o țară a cărei dezvoltare era comparabilă cu cea a Belgiei.

Dar istoria a fost potrivnică lui și poporului său. Întîi a trebuit să lupte împotriva naziștilor, iar mai apoi împotriva comuniștilor. El a fost un monarh constituțional, într-o vreme în care Europa era dominată de dictatori.

Cartea lui Mircea Ciobanu „Convorbiri cu Mihai I al României” este un dialog despre istoria unui rege și a poporului său. Este un dialog despre eroism și modestie, despre victorii și înfrîngerii, dar înainte de toate, este parte din istoria unui popor care a dat lumii nu numai pe Dracula și Ceaușescu. Este istoria Majestății Sale Regelui Mihai I de România.

Convorbiri cu Mihai I al României

(fragmente)

– Unde v-ați simțit, în ce peisaj elvețian, ca în România? Unde v-ați spus: „aici sînt acasă!”?

– Mai degrabă în partea germană, dar n-aș putea să spun în ce loc anume. În Luxemburg, însă, acolo e ca în Transilvania. E uimitor cît de asemănătoare sînt locurile.

– Unde vă petreceți vacanțele?

– În ultimii ani am plecat în mai multe rînduri în America. Fratele Reginei are o casă în Palm Beach, în Florida. Acolo e mai cald. Vara, citeodată, plecam în Franța, la Saint-Tropez, unde o verișoară a noastră are o mică proprietate. Acolo întindem corturile.

– Oamenii din Versoix vă cunosc?

– Da.

– Știu cine sînteți și ce reprezentați pentru România?

– Da. Discreția lor mi-a făcut întotdeauna bine.

– Oamenii acestor locuri se salută între ei, chiar dacă nu se cunosc. Pe cîte un drumeag, între o localitate și alta, în cîte o gară mică, pe străzile care duc spre centrul așezărilor – oamenii își spun un bună ziua răspicat. E ca la țară, în România. Pînă cînd m-am obișnuit cu asta, de cîteva ori am răspuns cu o oarecare întîrziere.

– Obiceiul e frumos. Oriunde ai fi, salutul omului îți dă un sentiment de siguranță. În alte părți din Europa asta s-a pierdut. Mergem după cumpărături, ne salutăm cu toată lumea. Cînd răspund la salutarile copiilor, mi se ia de pe suflet orice greutate.

– Vă place muzica?

– Da, în special muzica clasică. În special Beethoven, Liszt...

– Vă rămîne timp pentru citit?

– Puțin. Citesc mai degrabă cărți pe care le-am mai citit o dată. Pentru noutăți îmi lipsește vremea. Pentru ele am o sumedenie de digesturi, ele mă informează destul de exact. Pe Eminescu îl deschid cel mai des, pentru muzica lui.

– Vă simțiți bine printre elvețieni?

– Cum să spun... elvețienii sînt oameni corecți. În plus de asta, sînt calmi și rezervați, știu să fie curioși numai atît cît să nu supere pe nimeni. Faptul că ei își păstrează neschimbat felul de a fi și obiceiurile m-a ajutat să nu-i deranjez, ca oaspete, prea mult. O vecinătate indiscretă ar fi obositoare. Cu cei

pe care îi cunoaștem mai bine am păstrat relații statornice.

– Vorbiți bine limba română. Înaînte de a vă vizita, am avut o strîngere de inimă – mă temeam ca nu cumva să se adeverească zvonurile despre uitarea limbii, pe care, în scopuri pe care nu mai e nevoie să le amintesc aici, le întrețin anumite cercuri din țară și din străinătate. Cum v-ați păstrat atît de aproape de limba română?

– Chiar dacă după plecarea mea din țară n-aș mai fi vorbit cu nimeni, niciodată, românește, tot n-aș fi uitat-o! Gîndesc în limba română. La început, în afară de cei cîțiva oameni care au ieșit din țară împreună cu mine, români, ca Lazăr, de exemplu, sau Vișoianu... n-aveam cu cine vorbi limba de acasă. A fost o suferință. Nu am pierdut nimic. Eu nu pot să pierd limba poporului meu. Mă supără mult să aud vorbindu-se românește, dau mereu peste un anumit fel de a vorbi greu de înțeles, oamenii au început să întrebuițeze niște cuvinte ciudate, nici neologisme nu pot să le numesc... Cîta vreme în limba ta sînt atîtea cuvinte, de ce să iei cu împrumut din alta, doar așa... E ca și cum te-ai sătura de ele. Asta nu se poate accepta. Eu am rămas cu vechile obiceiuri ortografice: *â* din *a*, apostrof în loc de linioară... n-am verificat, ca să-mi pot da seama în ce măsură noua ortografie se justifică. Sigur că specialiștii știu mai bine ce și cum. Eu scriu cum am apucat în țară.

– Biblia în ce limbă o citiți?

– În limba română și citeodată, cînd vreau să am un termen de comparație pentru cîte un loc unde mi se pare că traducerea e neclară, în limba engleză. Cred că traducerea actuală trebuie să fie revăzută. Biblia din 1688 a fost tradusă în limba epocii. De ce trebuie să traducem tot în limba de atunci? E artificial.

– Ce carte prețuiți mai presus de oricare?

– Biblia, fără doar și poate.

– Ce altă carte a contribuit la deșteptarea spirituală a Majestății Voastre?

– Nici o altă carte. Convorbirile cu mama au însemnat pentru mine

mai mult decît multe cărți de teologie. Mama a fost un adevărat stil în viața mea. Ea a fost puternică prin rugăciune. Rugăciunea este fapta noastră cea mai necesară raportului cu Dumnezeu. Și pentru că a venit vorba de faptă: am observat că oamenii se leagă mai mult de ceea ce spui decît de ceea ce faci. E grav că, uneori, ei și cred în vorbele pe care le aud. Să nu ne închipuim că un lăudăros, de exemplu, nu e crezut pe cuvînt. De multe ori oamenilor le e mai ușor să-l creadă, decît să verifice dacă vorbele lui despre el însuși sînt adevărate.

– Ați fost un copil fericit?

– Da. Atît timp cît am fost împreună cu mama, da.

Chiar în acest moment mi-am adus aminte de o imagine la care nu m-am mai gîndit de mult. Era prin 1927, 1928, cred că nu mai tîrziu. Ședeam în casă și mă uitam pe fereastră la apa din bazin. Și deodată am văzut că apa începe să se clatine din ce în ce mai tare, să se agite pînă cînd a început să dea pe afară.

Era cutremur.

– Ne-am născut pe un sol nesigur...

– Asta ne-a obligat la modestie și înțelepciune. Românii, chiar și atunci cînd au fost foarte bogați, n-au construit case foarte mari. N-aveau cum, nu le permitea pămîntul. Și atunci au construit în așa fel încît să se vadă frumos pe dinăuntru. Asta a ajuns să caracterizeze un popor întreg.

Dacă pe dinafară sîntem obligați să ducem o viață moderată, nimeni nu ne împiedică să ne facem o viață frumoasă pe dinăuntru, în inima noastră.

– Credeți că va veni o vreme cînd legăturile cu românii din sud vor fi refăcute și supravegheate, așa cum spuneți, cu înțelepciune, de statul român?

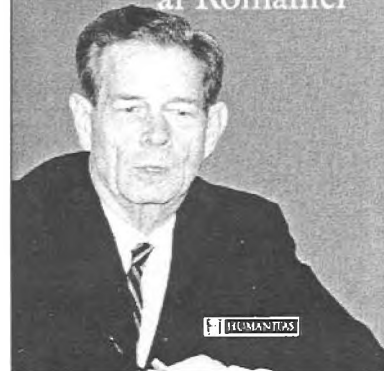
– Da, cred asta cu toată tăria; cînd se va face din nou România Mare și prestigiul țării noastre pe harta Europei n-o să fie doar o vorbă pentru protocolul diplomatic, ci o realitate. Atunci, chiar românii risipiți prin Balcani, atîția cîți au mai rămas...

– Românii, Sire, au jurămîntul lor de neuitare a limbii și datinilor lor.

– Mă gîndesc și la ceilalți, care s-

MIRCEA CIOBANU

Convorbiri cu
Mihai I
al României

MS Regele Mihai I, fiul Regelui Carol al II-lea

Născut la 25 octombrie 1921 la Castelul Foișor, Sinaia, România;

Urcare pe tron în 1940;

Forțat să abdice la 30 decembrie 1947;

Actualmente trăiește la Versoix, Elveția

au simți părăsiți și n-au avut unde să învețe limba română prin orașele Iugoslaviei, Bulgariei, Greciei... Atunci, chiar și românii aceștia se vor uita cu alți ochi la România, vor deveni ceea ce erau în vremuri normale și ceea ce ar fi trebuit să fie toți minoritarii oricărei țări, un fel de punți de legătură între țara care-i găzduiește și țara lor de obîrșie. Noi credem că nu trebuie să întindem prea mult coarda. Românii sînt și ei oameni, și dacă înainte mai era o justificare că au fost lăsați fără nici un ajutor printre străini, acum nu mai e nici una.

– Credeți că guvernele țărilor unde sînt enclave românești vor avea o tresărire de neplăcere dacă autoritățile române vor da semne că se interesează de conaționalii noștri?

– Nici gînd. Dimpotrivă, vor da dovadă de înțelegeră, cred că în felul acesta chiar autoritățile române vor crește în stima celorlalte guverne. Așa va fi mai clar pentru toată lumea că în România s-a întîmplat ceva nou. Ar fi un semn de normalizare a relațiilor între oameni. Cred că nimeni n-are nimic împotriva unui om care s-ar apuca să-și caute copiii, după ce împrejurările l-au rupt de ei ani și ani de zile.

După cel de-al doilea război mondial, în felul cum a fost divizată Europa nu s-au luat în considerare sentimentele naționale. La nedreptatea aceasta, care văd că nu se mai termină, nu trebuie să adăugăm și noi nedreptățile care se fac în relațiile cu minoritarii, fie ei evrei, fie ei maghiari sau români. Adaug românii, pentru că și românii trebuie să se dezmeticească și să aibă grijă de minoritarii lor răspîndiți în grupuri compacte prin țările din răsăritul Europei.

Anul 50

Fișier al colaboratorilor FOII (40)

Teodor Cosma

debut de presă profesor • preocupări literare

Pasiuni de tot felul, care să acopere cât mai multe zone ale contactului cu limba română, au motivat în bună parte intențiile colaboratorilor de a ieși public la ziarul românesc. Acești inimoși dascăli au transformat presa într-un dialog deschis cu cititorii, dar și cu propriile lor preocupări intime. Gîndurile, fără astîmpăr din ungherele intelectului și stărilor lor, s-au regăsit în concertul gîndurilor comunității, ducînd la întîlnirea intereselor individuale cu cele colective. Cînd acestea din urmă sînt receptive față de asemenea semnale venind dinspre individualități, putem vorbi de rolul formativ și constructiv pe care l-a jucat Foaia în destinul comunității. Acești colaboratori nu rămîn doar simple nume, efemere în etapele de apariție ale ziarului, ci îmbogățesc substanțial zestrea culturală a românilor.

Deschis spre cititorul tînr, activ și prezent la toate acțiunile de afirmare ale acestuia, Teodor Cosma n-a fost numai dascălul cuminte de la catedră, ci un destin angajat public și un colaborator perseverent la ziarul românesc. A făcut-o îmbînînd două preocupări majore: prima categorie e cea a prestației de jurnalist, cu deschidere spre creația literară, îndeosebi compunerii scurte, proze de evocare, iar cealaltă categorie aparține intereselor profesionale, ale prezenței sale ca

profesor în acțiunile elevilor, concursuri școlare, tabere ale elevilor, rezultate deosebite la învățătură. Pe cît de harnic a fost în al doilea plan al manifestărilor personalității sale, pe atît de supraviețuitor și atent rămîne Teodor Cosma în creația belestică. Comună amîndurora le este o lumină interioară a gestului uman, dincolo de care și activitățile de grup ori cele individuale recompun un portret senin, care mizează pe pasiune și implicarea conștient asumate. Am fi nedrepti dacă am omite că praful ideologic de pe articolele de eveniment nu amenință sinceritatea actualii de a publica. Cîtă vreme acesta pierde teren în textele de literatură ale lui T. Cosma, însăși prestația de jurnalist-corespondent capătă o altă dimensiune, luminată fiind de predilecția povestirii. Între pasiuni individuale și sarcini comunitare, trebuie căutată valoarea textelor acolo unde ea pune accent pe gust și talent. Debutul de presă se petrece cu un material despre organizarea internă a elevilor de la căminul „I. C. Frimu” și acțiunile prin care elevii căminiști iau cunoștință de intențiile conducerii instituției. Textul O nouă metodă de a cunoaște noii elevi (nr. 13, 1 iulie 1958) se oprește asupra unei întîlniri a conducerii cu membrii sfatului elevilor, prilej cu care a avut loc un

util dialog între căminiști și viitorii aspiranți la acest statut. Teodor Cosma, îl amintește pe directorul căminului, Gh. Santău, ca și pe elevii Gh. Mihăiescu, Vasile Buta, Elisabeta Alb, componenți ai sfatului elevilor. Antrenarea directă în acțiunile elevilor a dus și la cooptarea, în 1958, a profesorului T. Cosma în proaspătul consiliu pedagogic, constituit pe lîngă UDRU, alături de profesorul Pálffy Endre, Csanádi Lajosné, Marius Turcu, Iosif Balogh. Colaboratorul va urmări de acum încolo îndeaproape acțiunile organizației UTC a elevilor de la liceul giulani.

Mare parte din colaborările lui Teodor Cosma sînt organizate sub forma unor corespondențe deosebite ale pionierilor și școlarilor. Texte precum Detașamentul de pionieri „George Coșbuc” din Giula (nr. 24, 1 dec. 1958) Rodul muncii bune (nr. 1, 1 ian. 1969) Noua conducere a organizației UTC

(nr. 4, 15 febr. 1971) au structura unor articole informative, care dau nume de elevi, date despre preocupările lor actuale și de perspective, precum și inițiative ale elevilor de a lua legătura prin corespondență cu detașamente din România. Degajate de unele concesiile ideologice ale timpului, astfel de articole rămîn un document de epocă, menite să alcătuiască diagrama unor activități diversificate pentru antrenarea pasiunilor elevilor giulani. Cît despre prestația de profesor a lui Teodor Cosma, ziarul i-a înregistrat, prin materiale de prezentare, contribuția la sărbătorirea a 20 de ani de la înființarea liceului (Sub semnul solidarității mondiale, nr. 24, 15 dec. 1969), sau prin articole de sinteză legate de prestația de la cămin (Bilanț de jumătate de an la cămin, 1973). Poate de aceea, în 1963, cînd s-a pus problema constituirii unui colectiv redacțional social, ca for de consultare pe lîngă UDRU, Teodor Cosma este cooptat, alături de Gh. Martin, Marius Turcu, Ilie Ivănuș, Mihai Cozma.

Activitatea de colaborator nu poate ocoli și pasiunea pentru proză scurtă a profesorului Teodor Cosma. Cînd în 1960 se pune problema constituirii unor colaboratori din interiorul comunității, ziarul încerca antrenarea tinerelor talente, prin organizarea unui concurs public de scrieri literare. În nr. 7, 1 aprilie 1960,

se publică rezultatele acestui concurs, la care Teodor Cosma obține un premiu special pentru povestirea cu implicații biografice Eliberarea tatei. Este de mirare de ce autorul s-a retras o vreme din ieșirile cu asemenea texte, cînd scrierile sale au un aer personal și stăpînesc bine tehnica narațiunii concise. Un text din 1973, După părerea mea..., deși nu e proză curată, atinge cele două deschideri ale narațiunilor sale: un tip de atitudine ușor critică și lumina unei poezii reconfortante. În același an, 1973, publică un din cele mai solide construcții narative, Moartea cerbului (nr. 9, 1 mai 1973), una amestec de taină a naturii și amenințare din partea legii. De altfel, suspansul, scenele de încordare și tensiune a trăirilor, fac casă bună cu poezia unei naturi în care joaca de copil proiectează toate visurile neîmplinite. Prozele Cumplita iarnă, Inimă de copil au calitățile unei narațiuni strînse, cu o mare economie de mijloace și date epice: personaje, timp, spațiu sugerate de cîteva linii esențiale. Nedreaptă este tăcerea sub care prozatorul Teodor Cosma s-a retras, cînd ziarul și anexa sa anuală, calendarul, putea valorica un bun mîntuitor al scrișului literar, cu plăcute surprize pentru cititorul de azi.

Cornel Munteanu

Din fișele următoare: Roza Ary (41), Petru Silaghi (42) și încă alții.

Concurs de apărare națională

În zilele de 19 și 20 aprilie, data acestui cel mai mult întrecut concurs de apărare națională pe pista aerului din orașul Giula. În prima zi s-au făcut concursurile și antrenările, iar în ziua următoare, în ciuda ploii care în orele dimineții a căzut destul de intens, s-a desfășurat concursul propriu-zis.

La fiecare bază de obstacol a fost încredințat câte un profesor cu sarcina de a aprecia randamentul fiecărei grupe. Această sarcină profesorii au îndeplinit-o cu însoțire și cu multă pricepere.

Concursul a fost bine organizat, și cel mai mare merit îl se atribuie profesorilor de educație fizică. Etela Kocsis, care a devenit meșter în această ocupație.

Pe locul întâi au ieșit învingătoare grupurile de băieți din clasa a III-a liceu, cap la cap cu cei de la clasa I.

Atît în anii trecuți, cît și de

data aceasta cel mai mult întrecut concurs de apărare națională pe pista aerului din orașul Giula. În prima zi s-au făcut concursurile și antrenările, iar în ziua următoare, în ciuda ploii care în orele dimineții a căzut destul de intens, s-a desfășurat concursul propriu-zis.

La fiecare bază de obstacol a fost încredințat câte un profesor cu sarcina de a aprecia randamentul fiecărei grupe. Această sarcină profesorii au îndeplinit-o cu însoțire și cu multă pricepere.

Concursul a fost bine organizat, și cel mai mare merit îl se atribuie profesorilor de educație fizică. Etela Kocsis, care a devenit meșter în această ocupație.

Pe locul întâi au ieșit învingătoare grupurile de băieți din clasa a III-a liceu, cap la cap cu cei de la clasa I.

Atît în anii trecuți, cît și de

Concentrare maximă în momentul tragerii la tir

Orădenii au fost mai buni decât gazdele

Meci amical internațional la Bichișciaba, 300 de spectatori.

Bichișciaba: Matkó (Váradi) – Futaki, Serban, (Czipó 2.), Bujáki (Kovács T.) – Simon (Tóth Gy.) Bámföldi (Urs) Udvari, Negrău (Szabó S.) Valentényi – Petcu (Szűcs) Keresztúri (Fehérvári) Antrenor: **Vágó Attila.**

FC Bihor: Rotaru (Vatea) – Nere, Farcaș, Militaru, Lunganu – Fele (Porobszky) Dumitra, Mihut (Mutu) R. Andone – Siminic (Bende) Maris gado) Antrenor: **Ioan Andone**

În echipa-gazdă au jucat doi jucători de probă, înaintașul român **Măgurel Petcu** (24 ani) și mijlocasul **Szűcs Dénes**, venit din Horgoš (Jugoslavia). Mihail Alexandrescu, vicepreședintele echipei FC Bihor a declarat că le pare rău că Détéri Dôme, din motive personale, a părăsit echipa în toamnă, fiindcă ei îl consideră un specialist bun. Din toamnă – după Détéri – a devenit antrenor acel Ioan Andone, care în mai multe jocuri a participat ca apărător în naționala română. Din 16 februarie, echipa va participa la o tabără de antrenament, la un

cantonament de 10 zile.

Oaspeții au început jocul mai bine, au avut multe ocazii în fața porții lui Matkó. În minutul 38, Siminic a marcat un gol rafinat, ridicând mingea peste portar – 0-1.

Și în repriza a doua, orădenii au început jocul mai bine, iar în ambele echipe și rezervele au primit posibilitatea să joace. În minutul 55, Maris, de la 8 metri, a lovit mingea cu capul în poartă, 0-2. Peste 10

minute, Dumitra a marcat jocul al 3-a pentru echipa oaspeților: 0-3.

Vágó Attila: Oaspeții tot timpul au fost mai buni și mai ageri. Cei doi jucători noi nu au fost atât de buni încât să facem cu ei contract.

Ioan Andone: Mijlocasii încă nu au jucat cum aș fi dorit, dar victoria a fost meritată. În afara golurilor am mai avut și alte ocazii.

I. M.

Giula Termal FC–Békési FC 3-1

La întâlnirea amicală de fotbal de la Giula au asistat cam 100 de spectatori.

Giula: Such (Steigerwald), Ferenczi (Papp), *Tamási Levente*, *Zoltán Reșetar*, Kovács P. – Kiss, Bócsik, Pojar G. (Csúz), Brakszatóris – Tóth A. (Boruzs), *Krisztián.*

Antrenor: **Fodor Sándor**

Meciul a început cam somnoros, numai în minutul 15 am putut vedea o fază mai frumoasă din partea gazdelor, în care a jucat și *Krisztián*, venit din România și *Bócsik*, venit din Kunszentmárton. Pînă la sfîrșitul primei reprize, giulani au condus cu 2-0, prin golurile marcate de *Tóth* și *Krisztián*.

MIC

În repriza a 2-a, jocul a fost mai echilibrat, ambele echipe au marcat câte-un gol. După cele văzute, putem aprecia că echipa-gazdă a meritat să câștige meciul, deși s-a observat că nu toți jucătorii sînt pregătiți încă pentru campionatul de primăvară.

Școala de gimnastică din Deva – în pericol

Școala de gimnastică de la Deva a devenit celebră în lumea întregă datorită performanțelor de excepție pe care le-au obținut sportivele române la toate marile competiții – olimpiade, campionate mondiale și europene. Deschizătoare de drum a fost *Nadia Comăneci*, la Jocurile Olimpice de la Montreal.

Grupul școlar cu program sportiv, fiind considerat pepiniera gimnasticii românești, are în dotare cămine de elevi – unde sînt cantați peste 300 de copii, – corpul școlii, cantina, o sală de gimnastică și alte cinci săli mai mici unde se pregătesc aproximativ 250 de elevi. Dimensiuni-

le reduse ale sălilor, care nu permit și organizarea unor concursuri, sînt incomode. Dar, mai grav, este faptul că aparatura din sălile de antrenament este de pe vremea Nadiei Comăneci, fiind de-a dreptul periculos. Ca urmare, se constată că de la un an la altul baza de selecție pentru lotul reprezentativ al României devine din ce în ce mai săracă.

Nici condițiile de cazare pentru micile gimnaste nu se încadrează pentru limitele minimului confort. După ce lotul național de junioare s-a instalat alături de cel olimpic, numărul de locuri din cămine rezervat „aspiranților” a scă-

zut. Astfel, în camerele rămase la dispoziția începătoarelor locuiesc 14-16 fete.

Toate aceste neajunsuri îngreunează drumul către marea performanță, ca să nu mai vorbim de riscul mare de accidente la care sînt expuse gimnastele în timpul antrenamentelor.

Ministrul Tineretului și Sportului ar trebui să se implice direct, chiar dacă respectivul centru de gimnastică nu intră sub tutela sa. Aceasta cu atât mai mult, cu cît fără centrul de la Deva, gimnastica română nu își va putea păstra statutul de care a beneficiat pînă acum.

I. Cozma

Money, money, money

David Beckham, numărul 1 de la Manchester United, va primi în 5 ani 45 de milioane de dolari

La doar trei zile de la semnarea acordului multimiliardar cu triada americană Yankees-Devils-Nets, Manchester United a mai scos un as din mîncă. Sau Beckham a reușit lovitura începutului de mileniu. – informează ziarul **ProSport.**

Se poate spune oricum. Noul „căpitan” al Angliei a acceptat într-un sfîrșit previzibil totuși, după săptămîni de negocieri rămase secrete chiar și pentru abila presă engleză, să rămînă pe „Old Trafford” încă cinci ani. A acceptat, dar numai pentru 45 de milioane de dolari. O sumă astronomică, care-l propulsează la un avans considerabil în fruntea ierarhiei celor mai bine plătiți jucători din lume. Va avea anual 9 milioane, lunar 750.000, săptămînal 187.500, zilnic 26.785, pe oră 1.116, pe secundă 19. Această înțelegere revoluționează lumea fotbalului, salariul cuprinzînd și o parte din profitul înregistrat de clubul englez.

Beckham a obținut ce și-a dorit. I-a oboseit pe conducătorii „diavolilor” cu pretențiile sale. Nu înțelegea cum Roy Keane are 88.000 de dolari pe săptămîină și el doar 45.000. Ce dacă irlandezul era „căpitan”? Pînă și Stam va avea 75.000 pînă în 2007. E bătut în cuie. Zile în șir i-a șantajat cu un foarte posibil transfer în străinătate. Oferte aveau o mulțime, chiar dacă nu oficiale, emisarii roind în jurul lui deși se anunțase că este neprețuit, că nu va pleca nicăieri.

Averea lui Beckham

Contractele lui David Beckham sînt uriașe. 9 milioane de dolari cu Manchester United, 1,5 milioane cu concernul sportiv Adidas, sumă care se va dubla în curînd, 3 milioane cu firma de cosmetică Brylcreem și 1,5 milioane cu compania Police. În total, 16,5 milioane. Anual. Are două case superbe. Un apartament de lux cu scară interioară în Cheshire și o vilă în Herts, o copie miniaturizată a celebrului Buckingham Palace. Ambele costă 4,5 milioane de dolari, la care se adaugă încă vreo 10 milioane de la Victoria, soția sa, membră a grupului pop Spice Girls. În plus, presa insulară anunță deja că familia Beckham dorește să cumpere o casă stil Tudor în Statele Unite, lîngă New York, la 20 de kilometri de Manhattan. Un amănunt interesant. Bill și Hillary Clinton au fost interesați de această vilă, cu 5 dormitoare, 6 băi și o piscină acoperită, al cărei preț este de doar 4,5 milioane. În garajele sale stau 6 mașini superbe, printre care două Ferrari, unul Maranello, argintiu, și unul Modena, roșu, un Porsche și un Range Rover.

Top Five

1. Beckham – 9 milioane de dolari
2. Rivaldo – 6,4
3. Raul – 6,1
4. Recoba – 6
5. Batistuta – 5,7

Șahiștii din Bătania pe locul întîi

În runda penultimă a campionatului de șah din județul Bichiș nu s-au născut rezultate neașteptate. **Minerva SE Gáboros-Battonyai SE 2,5:9,5.**

Cîștigătorii de puncte: Reștar Petru, Cherecheș Marius, Gility Illés, Deutsch István, Molnár Mihály, Kulcsár Iosif, Kelly László și Borombós Petru cîte-un punct, Gheorghe Bajusz, Borombós Edit și Cornel Szalai cîte 0,5 puncte.

1. Bătania 48,5 puncte
2. OMTK II. 39,5 puncte
3. Csaba SK 38, 0 puncte
4. Gyula-Dévaványa SE II. 37, 5
5. Szarvas II 37, 0
6. Mezőberény 36,5
7. Gáboros 27
8. Békés 24

În acest fel, nimeni nu-i poate opri pe șahiștii din Bătania să cîștige campionatul județean.

Ioan M.

ROMÂNIA

Luni, 19 februarie

6.00 Telematinal 8.00 Jurnal regional 8.40 Desene animate 9.00 Film 10.30 Știrile de sâmbătă asta 11.00 Concert extraordinar: Gheorghe Zamfir 12.00 Teleenciclopedia 13.00 Jurnalul de prînz 13.15 Ciber-Fan 13.30 Pro Patria 14.30 Serial. 15.00 Cronica 16.30 Serial 17.00 Corect! 17.10 Informații culturale la zi 18.00 Info-Mania 18.10 Știri 18.15 Serial. 19.00 Jurnal 19.40 Sport 19.45 Iartă-mă! 20.45 Amprente 21.00 Național TV Bingo Liberty 22.15 Jurnalul de noapte.

Marti, 20 februarie

6.00 Telematinal 8.00 Jurnal regional 8.40 Practic TV 9.30 TVR Cluj 10.20 TVR Iași 11.10 TVR Timișoara 12.00 Ora G 13.00 Jurnalul de prînz 13.15 Ciber-Fan 13.30 Iartă-mă! 14.30 Serial. 15.00 Puncte cardinale 15.30 Cronica 16.30 Serial 17.00 Corect! 17.10 Pentru dv. Doamnă! 18.00 Info-Mania 18.10 Știri 18.15 Serial 19.00 Jurnal 19.40 Sport 19.45 Film 21.35 Serial. Șapte zile 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Economia 23.20 Vă place opera?

Miercuri, 21 februarie

6.00 Telematinal 8.00 Jurnal regional 8.40 Practic TV 9.30 TVR Cluj 10.20 TVR Iași 11.10 TVR Timișoara 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Jurnalul de prînz 13.15 Ciber-Fan 13.30 TVR Craiova 14.30 Serial 15.00 Panorama. Magazin în limba germană 16.30 Serial 17.00 Corect! 17.10 Impas în doi 18.00 Info-Mania 18.15 Serial 19.00 Jurnal 19.40 Sport 19.45 Recurs la morală 21.15 Cu ochii'n patru 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Serialul noului mileniu 23.10 Lumea dansului.

Joi, 22 februarie

6.00 Telematinal 8.00 Jurnal regional 8.40 Practic TV 9.30 TVR Cluj 10.10 TVR Iași 10.50 TVR Timișoara 11.30 Recurs la morală 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Drepturile omului 14.30 Serial 15.00 Conviețuirii 16.30 Serial 17.00 Corect! 17.10 Medicina pentru toți 18.00 Info-Mania 18.10 Știri 18.15 Serial. Pasiuni 19.00 Jurnal 19.40 Sport 19.45 Serial 20.45 Reflecții rutiere 20.50 Serial. Șapte zile 21.40 Celta Vigo – VFB Stuttgart 23.40 Jazz.

Vineri, 23 februarie

6.00 Telematinal 8.00 Jurnal regional 8.40 Practic TV 9.30 TVR Cluj 10.20 TVR Iași 11.10 TVR Timișoara 12.10 Medicina pentru toți 13.00 Jurnalul de prînz 13.15 Ciber-Fan 13.30 Garantat 14.30 Trupa de șoc 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 De la Est la Vest 16.30 Serial 17.00 Corect! 17.10 O vedetă... populară 18.00 Info-Mania 18.10 Știri 18.15 Serial. Pasiuni 19.00 Jurnal 19.40 Sport 19.45 Bravo, Bravissimo! Spectacol de divertisment 21.15 Serial. Cazuri ciudate 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Profesioniștii 23.20 Rock la miezul nopții.

Sîmbătă, 24 februarie

6.00 O vedetă...populară 6.50 Oameni ca noi 7.20 Desene animate 8.15 Serial. 9.10 Muzică populară! 10.05 Film 11.30 Casa mea 12.00 Serial comic 12.30 Auto Club 13.00 Jurnalul de prînz 13.10 Arca marinei 15.15 Serial 16.00 Ora G 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Garantat 100% 19.00 Jurnal 19.25 Sport 19.30 Serial 20.15 Premiile Grammy 22.45 Jurnalul de noapte 22.55 Film.

Duminică, 25 februarie

6.00 Ceasul deșteptător 7.00 Universul Credinței 8.00 Desene animate 8.30 Kiki, Riki, Miki. Magazin pentru copii 9.30 Viața satului 11.00 Tezaur folcloric 12.00 De luni pînă duminică 12.45 Jurnalul de prînz 13.00 Anul sportiv 2000 14.15 Divertisment 15.30 Film 17.20 Trupa de șoc 18.30 Serial 19.00 Jurnal 19.25 Sport 19.30 Film 21.15 Știrile de sîmbătă asta 21.45 Videoteca de aur 22.45 Jurnalul de noapte 22.55 Marele Jazz.

TVR

Luni 19 februarie

6.00 Serial (R). Scurte povestiri cinematografice 6.40 Serial (R). Piatra magică 7.05 Desene animate 7.35 Toți împreună 8.20 NBA – Campionatul Nord-American de Baschet (R). Philadelphia–Phoenix 10.20 Știri 10.25 NBA Action 10.50 Serial (R). Fiice și soți 11.40 Serial (R). Jonathan Creek 12.30 Răscruci (R) 13.00 Desene animate 13.25 Veni, Video, Vici! 13.40 Serial. Domnișoara Andreea 14.30 Știri 14.35 Film (R). Vara, la marginea orașului 16.10 Documentar 16.40 Serial de călătorii 17.30 Telegazeta TVR 2 18.00 Autograf muzical 18.20 Lumea de mine 19.25 Serial. Băieți buni, băieți răi 20.10 Obsesia vitezei 21.00 Sport plus 21.45 Știri 21.50 Știri bancare și bursiere 22.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă. Noaptea marilor speranțe 23.20 TVM Mesager.

Marti 20 februarie

6.00 Desene animate (R) 6.30 Serial (R). Băieți buni, băieți răi 7.20 Autograf muzical (R) 7.35 Toți împreună 8.20 Obsesia vitezei (R) 9.05 În numele sportului (R) 9.35 Știri 9.40 Sport plus (R) 10.30 Reforma la bani mărunti (R) 11.05 Documentar (R) 11.35 Documentar (R) 12.25 Tribuna partidelor parlamentare 12.55 Desene animate 13.40 Serial. Domnișoara Andreea 14.30 Știri 14.35 Trupa DP 2 16.10 Călătorind prin țară 16.50 Patrimoniu 17.30 Telegazeta TVR 2 18.00 Autograf muzical 18.20 Ferma (R) 19.25 Serial. Băieți buni, băieți răi 20.15 Pragul de sus 21.40 Știri 21.45 Știri bancare și bursiere 21.50 Film. Baltagul 23.35 TVM Mesager.

Miercuri 21 februarie

6.00 Tip-Top, Mini-Top (R) 6.30 Serial (R). Băieți buni, băieți răi 7.15 Autograf muzical (R) 7.35 Toți împreună 8.40 Pragul de sus (R) 10.05 Știri 10.10 Călătorind prin țară (R) 10.40 Film (R). Baltagul 12.25 Cronici votive (R) 12.55 Desene animate 13.40 Serial. Domnișoara Andreea 14.30 Știri 14.35 Trupa DP 2 16.10 Mit și istorie 16.40 Serial. Familia și legea 17.30 Telegazeta TVR 2 18.00 Autograf muzical 18.20 Televiziunea, dragostea mea! 18.30 Televiziunea, dragostea mea! (R) 19.25 Serial. Băieți buni, băieți răi 20.15 Pe mîchie de cuțit 21.10 Afaceri la cheie 21.25 E dreptul tău! 21.40 Știri 21.45 Știri bancare și bursiere 21.50 Film. Dilema 23.25 TVM Mesager.

Joi 22 februarie

6.00 Arca lui Noe (R) 6.30 Serial (R). Băieți buni, băieți răi 7.15 Autograf muzical (R) 7.35 Toți împreună 8.25 Veni, Video, Vici! (R) 8.40 Pe mîchie de cuțit (R) 9.35 Afaceri la cheie (R) 9.50 E dreptul tău (R) 10.10 Știri 10.20 Mit și istorie (R) 10.50 Film (R). Dilema 12.25 Tribuna partidelor parlamentare 12.55 Desene animate 13.40 Serial. Domnișoara Andreea 14.30 Știri 14.35 Trupa DP 2 16.10 Serial de călătorii 16.40 Puls 2001 17.30 Telegazeta TVR 2 18.00 Autograf muzical 18.15 Documentar 18.45 Sheryl Crow în concert 19.30 Fascinație și magie 20.15 Ora adevărului 21.40 Știri 21.45 Știri bancare și bursiere 21.50 Cinematograful de artă. Fortuna 23.15 TVM Mesager.

Vineri 23 februarie

6.00 Documentar (R) 6.30 Desene animate (R) 7.20 Veni, Video, Vici! (R) 7.35 Toți împreună 8.25 Ora adevărului (R) 9.50 Știri 10.00 Atlas (R) 10.30 Puls 2001 (R) 11.25 Cinematograful de artă (R). Fortuna 12.55 Desene animate 13.40 Serial. Domnișoara Andreea 14.30 Știri 14.35 Trupa DP 2 16.00 Povestiri cu internet neașteptat (R) 16.30 Spectacolul lumii 17.00 Reforma la bani mărunti 17.30 Telegazeta TVR 2 18.00 Documentar 18.35 Serial. Samuraiul 19.25 Serial. Mișune pe chei 20.15 D'ale lui Mitică 21.15 Documentar 21.45 Știri 21.50 Știri bancare și bursiere 22.00 Film. Teroare fără glas 23.30 TVM Mesager.

Sîmbătă 24 februarie

6.00 Călătoriile lui Ics (R) 6.30 Desene animate (R) 7.20 Autograf muzical (R) 7.35 Toți împreună 8.25 Răscruci 8.55 Veni, Video, Vici! (R) 9.10 Desene animate 9.35 Serial. Povestii cum n-ai mai auzit 10.05 Serial. Wishbone 10.35 Desene animate 11.00 Serial. Piatra magică 11.30 Arca lui Noe 12.00 On line 12.30 Medalion de interpret 13.00 Atlas 13.30 Știri 13.40 Documentar 14.30 Top TVR 2 15.30 Sub semnul seceței 16.05 Documentar 17.00 Serial. Eroul meu! 17.30 Telegazeta TVR 2 17.40 Prețul succesului 18.10 Miturile muzicii 19.15 Ziua îndrăgostiților 21.20 Știri 22.25 NBA Action 22.45 Documentar 23.30 TVM Mesager.

Duminică 25 februarie

6.00 On line (R) 6.30 Serial (R). Piatra magică 7.00 Desene animate (R) 7.30 Medalion de interpret (R) 8.00 Tradiții 8.30 Ferma 9.30 Cronici votive 10.00 Călătoriile lui Ics 10.30 Desene animate 11.00 Serial. Piatra magică 11.30 Tip-Top, Mini-Top 12.05 Documentar 13.00 Arta apărării 13.30 Știri 13.40 În numele sportului 14.15 Documentar 15.05 Serial. Star Trek 16.00 Documentar 16.30 Paralele inegale 17.30 Telegazeta TVR 2 17.40 Serial. Fiice și soți 18.30 Spectacolul lumii 19.00 Film. Toți oamenii regelui 21.00 NBA – Campionatul Nord-American de Baschet. New York–Sacramento 23.30 TVM Mesager.

ProTV Internațional este transmis pe satelitul HOT BIRD 3, situat la 13 grade Est, putînd fi recepționat cu orice receptor digital local situat pe frecvența 12198.08 MHz. În România, acest program este transmis **NECODAT** între orele 00.00 – 10.00 (ora României).

Luni, 19 februarie

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Futbol Divizia A – Rezumat 3.00 Știrile ProTV – Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Marti, 20 februarie

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Profesiunea mea, Cultura 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Apropo.ro 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Miercuri, 21 februarie

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Profeții despre trecut 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Joi, 22 februarie

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Acasă cu Ruxandra Săraru 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Profashion 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Vineri, 23 februarie

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P@oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Acasă la români 2.30 la-mă acasă 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Sîmbătă, 24 februarie

21.00 Știrile ProTV 21.30 Futbol 23.00 Acasă la români 0.30 Retrospectivă – Chestiunea Zilei 1.00 Profashion 1.30 la-mă acasă 2.00 Acasă cu Ruxandra Săraru 3.00 Echipa mobilă 3.30 Steaua ta norocoasă 5.30 Retrospectiva P@oezia 6.00 Profesiunea mea, Cultura.

Duminică, 25 februarie

21.00 Știrile ProTV 21.30 Concert extraordinar al Colegiului Pro 22.30 Procesul Etapei 24.00 Echipa mobilă 0.30 Vacanța Mare 1.30 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Superabracadabra 4.30 Apropo.ro 5.00 Echipa mobilă 5.30 Promotor 6.00 Profeții despre trecut.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax: 59-427372

E-mail: inbox@rve.net

– muzică – știri locale și BBC – emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultăți RVE non stop și pe Internet la:

http://www.rve.net

TRANS WORLD RADIO – ROMÂNIA

(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)

AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m – vineri: 18.30–18.45 – sîmbătă:

18.00–18.45 – duminică: 18.30–18.45

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

19 FEBRUARIE, LUNI (redactor: Monica Rocsin)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00 Montaj de muzică populară – redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

20 FEBRUARIE, MARTI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Engleza pe înțelesul tuturor – curs de limbă engleză 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

21 FEBRUARIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

22 FEBRUARIE, JOI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 „Cuvinte potrivite” – emisiune dialog de cultivare a limbii române 11.15 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămînii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

23 FEBRUARIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.50 Revista presei „Foaia românească” 11.52 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Ce e nou la liceul Bălcescu din Giula? – relatează Andreea Gurzău 11.00 „De la 14 la 18 – Liceeni” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Actualități la românii din Banatul Sîrbesc – relatează Cornel Mata din Virșeț 11.50 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

24 FEBRUARIE, SÎMBĂTĂ (redactor: Monica Rocsin)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00 „Pe undele Europei” – magazin euroregional 15.58 Încheiere

25 FEBRUARIE, DUMINICĂ (redactor: Monica Rocsin)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30 Retrospectiva săptămînii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămînii) 15.30 Emisiune religioasă baptistă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești. Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

21 februarie 2001 (m1 ora 13.25)

Reluare: 24 februarie 2001 (m2 ora 10.40)

Conținutul prevăzut al programului în limba română din săptămîna viitoare:

Reprezentanții Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria sînt invitați pentru emisiunea din săptămîna viitoare să discute despre motivele neînțelegerilor și despre actualitățile și viitorul jurnalistic românesc din Ungaria. După speranțele noastre, în urma unei lungi pauze de data aceasta se vor așeza la aceeași masă Traian Creta, președintele ATRU și dr. Ioan Ciotea, președintele UCRU.

Realizator: Ștefan Crăsta

Un bal elegant și tradițional

Sezonul balurilor este în toi. Petrecerea de la Giula, în ultimii ani, este organizată în mod tradițional de Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU). În 2001 au petrecut la acest bal circa 380 de participanți – ne-a informat organizatorul *Tiberiu Iuhas*, șeful Oficiului AȚRU. Printre invitați s-au numărat lideri și persoane importante ale vieții publice din Ungaria și România. Și-au făcut prezența primari, politicieni, funcționari de stat,

printre care și noul subprefect al județului Arad, domnul *Andrei Remeș*. De asemenea, au răspuns la invi-

tația organizatorilor și diplomați români, acreditați în țara noastră, cum au fost Excelența Sa *Petru Cordos*, ambasador al României la Budapesta și *Alexandru Mureșan*, consul român la Seghedin.

Balul 2001 a fost găzduit de Centrul Cultural Român din Giula, care s-a dovedit a fi elegant și încăpător, dar prea împărțit în mai multe spații, ceea ce a deranjat puțin procesul încingerii unei petreceri mai dezlănțuite. Oricum, cei domnici de a se distra, în mod sigur au putut s-o facă.

O adevărată revelație a însemnat-o faptul că pe lângă muzicanții din loc a sosit și o orchestră din Lipova, în fruntea căreia a cîntat nu altcineva decît primul orașului de pe malul Mureșului. *Petru Cherman*, în afară de activitatea sa de conducător local, este și un veritabil interpret vocal care a scos pînă acum și două casete ca solist.

La 10 februarie, la balul din Giula, oaspeții s-au putut convinge că la Aletea, în ciuda greutăților, și generația mai tînără păstrează tradiția dansului românesc. Echipa Gheorghe Turla, în

frunte cu *Francisc Sarkadi*, după o pauză mai lungă, din nou a uimit publicul și a dovedit că această tradiție nu este abandonată nici de junime. Deci, cei care au plătit 2500 de forinți, contracost au primit auten-

tice dansuri aletene, un primar talentat și petrecăreț, numeroase cadouri oferite la tombolă de zeci de întreprinderi și persoane fizice și o gustare din bucătăria românească.

Ștefan Crăsta

Petrecere pe malul Tisei

Primul bal românesc din acest sezon a fost ținut la Seghedin, în seara de 2 februarie. Această petrecere a românilor care trăiesc în orașul de pe malul Tisei a devenit deja tradițională, și nu numai pentru că, la fel ca în anii trecuți, și la balul din 2001 au sosit participanți din Cenadul Unguresc, Ma-

cău, Bătania, Giula. Mica comunitate românească din Seghedin este grupată în jurul parohiei ortodoxe române, care a fost și de această dată inițiativa petrecerii, fiind sprijinită de autogovernarea și asociația românească din oraș.

Balul din acest an s-a ținut la Restaurantul Pescă-

resc din piața Roosevelt, care se găsește în centrul orașului. Cei peste 80 de participanți, înainte de o bogată masă suedeză, au putut gusta renumita ciorbă de pește, dar au putut alege și o foarte gustoasă ciorbă de vită.

Ca la orice bal, și aici a fost muzică (asigurată la fel ca în anul trecut de frații Székely din Cenad), dans, periniță, tombolă și multe cadouri. Printre participanți au fost trei norocoși

care au cîștigat și cite-un abonament pe un an la Foaia românească.

La balul din Seghedin au petrecut împreună studenți și profesori, avocați și întreprinzători, actori și jurnaliști, români, francezi și unguri, tineri și mai puțin tineri, toți doritori să fie împreună și peste un an, la balul românesc din 2002.

Eva Iova

FOAIA
românească
16 FEBRUARIE 2001
www.foaia.com

Săptăminal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Edda Illyés, Ștefan Oroian. Tehnoredactare computerizată: Kovács Sándor. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@matavnet.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/8 Director: Garai György. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atît personal, cît și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2000: 3 luni 540 forinți; 6 luni 1040 forinți; 1 an 2080 forinți. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja. Apariția săptăminalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.